

GAZDASÁGI LAPOK

22. szám.

Megjelenik minden vasárnap

1909. Május 30.

ELSINGER M. J. ÉS FIAI

BUDAPEST
V., BATHORY-U. 6.
TELEFON 32-58
HAZAI IPAR

GYÁR
LAJTA-SZENT-MIKLÓS
SOPRONMEGYE
HAZAI IPAR

VIZMENTES PONYVÁK

KAZALOK, CSÉPLŐGÉPEK ÉS MOZDONYOK BETAKARÁSÁHOZ STB.
NYERS PONYVÁK // GABONAZSÁKOK
REPCZE BEHORDÁSHOZ // JUTA ÉS LEN
SÁTRAK, VEDREK, TÖMLŐK, KÖPENYEK, LÓTAKARÓK
.. LEGOLCSÓBB BEVÁSÁRLÁSI FORRÁS ..
MINTÁK INGYEN ÉS BÉRMENTVE

Őszi trágyázáshoz a

Thomassalakliszt

csillag védjeggyel

helyesen alkalmazva, min-
legolcsóbb foszforsavas mű-
munkákkal és árajánlat-
den növénynek legjobb és
trágyája. — Kivánatra szak-
tal készségesen szolgál

KALMÁR VILMOS
Budapest, VI., Andrásy-ut 49. sz.
a Thomasphosphatfabriken G. m. b. H., Berlin, magyarországi vezérképviselője.
Óvakodjunk a hamisításoktól Minden zsák ólomzárral és
és figyeljünk a védjegyre! tartalomjelzéssel van ellátva!

Földhaszonbérbeadási hirdetés.

Saárdi gróf Somssich Imre tulajdonát képező, Somogyvármegyében, Bolhás község határában, Somogyszobb vasuti állomástól mintegy 5 kmtr távolságra fekvő birtoka 1910. márczius 1-től egymásután következő 12, esetleg 15 évre, írásba foglalt zárt ajánlatok útján haszonbérbe adatik, melyek közül tulajdonos szabad választást tart fenn magának. Nevezett földbirtok 1600 négyszögölével mintegy 2365 hold, mely művelési ágak szerint: szántóföld 1287, rét és legelő 980, kert 13, szőlő 2, adómentes 83 hold. Bővebb felvilágosítást nyújt az uradalmi főtitkarság Hentesen, posta és távirtda helyben, Somogyvármegye, ahol a haszonbérleti feltételek is betekintheők. — Közvetítők kizárva.

A legkedveltebb és legjobban bevált

Kéveköto-aratógépek
Marokrakó-aratógépek
Kaszalógépek, Gyűjtőgépek a

Deering-félék.

Ajánlja egyszersmind a jelen idényre SACK RUDOLF elismert kitűnő aczélekeit, kapáló- és töltögető-ekéit és más egyéb legelőkéte- sebb talajmivelő eszközeit és gépeit.

Mind Ezeket a legmesszebbre terjedő szavatosság mellett szállítja és kimerítő ismertetést kívánatra ingyen és bérmentve küld:

PROPPER SAMU
mezőgazdasági gépüzlete
Budapest, V., Váci-körut 52.

Negyvenegyedik üzemév!

ELSŐ MAGYAR Negyvenegyedik üzemév!

GYAPJUMOSÓ ÉS BIZOMÁNYI RÉSZVÉNYTÁRSASÁG

== BUDAPEST, V. KER., KÁRPÁT-UTCZA 9. SZÁM. ==

A gyapjunyírás közeledtével a t. cz.

juhtenyésztő gazdák és gyapjukereskedők figyelmét

gyapjumosógyárunkra

Különösen az ezévi gyapju-
üzleti viszonyok közt leg-
előnyösebb a gyapjak
gyári mosatása.

gyári mosatása.

Nyers-gyapju bizományi osztályunk

LEGJOBB értékesítésére képesít bennünket. Kimerítő felvilágosítással és prospektussal kívánatra készséggel szolgálunk. **AZ IGAZGATÓSÁG.**

irányítjuk, és annak igénybevételét mint a hazai gyapju LEGELŐNYÖSEBB értékesítési módját ajánljuk.

KIVITEL: Osztrák-, Német-, Francia-, Orosz-, stb. országba.

Csomagolózsákokat használati díj nélkül kölcsönkép küldünk.

A mosott gyapju után sem raktározási, sem biztosítási díjat nem számítunk.

elvállalja mindennemű zsiros (szennyes) és usztatott (háton-
mosott) gyapju nyers állapotban való bizományi eladását
a legmérsékeltőbb feltételek mellett. A külföldi textil-
ipari piacokkal fennálló kiterjedt összeköttetésünk a gyapju
AZ IGAZGATÓSÁG.

Pályázatokhoz csak bizonyítványmásolatok csatolandók. Eredeti bizonyítványok elvesztéséért a kiadóhivatal nem vállal felelősséget.

KIS HIRDETŐ

Kis hirdetések ára: **minden egyes szó 4 fillér**, csak oly levelek továbbíthatnak, melyek a szükséges postabélyeggel ellátva küldetnek be.

Alkalmazást keresők.

Önálló kezelőtiszt

állást keres uradalomban egy 37 éves, Hohenheimban képzett, tartalékos hadnagy, aki cukorgyári gazdaságokban és 12 évig a Dunántul egyik legbelterjesebb gazdaságában részint mint segéd-tiszt, részint mint kezelőtiszt működött. 3 évig góztéglagyárnak volt a vezetője és jelenleg is Németországban egy nagy téglagyárban foglal el állást, de hazájába vissza vágyódik. Kitiűnő referenciákkal bír. Mint-hogy felmondatlan állásban van, állását csak a felmondási idő letelte után foglalhatná el. Érdeklődők forduljanak a lapok kiadóhivatalához O. B. 787. jegy alatt.

Ajánlkozom

a szüniidőre neve'őnek, gazdasági felügyelőnek, esetleg más-nemű nekem való foglalkozásra. Nagyön jutányosan. Gémes Sándor, II. éves tanítójelölt. Szepes-Igló.

Magtárosnak

vagy raktárnoknak ajánlkozok 40 éves, izraelita, nő, gyermektelen egyén, ki a magyar, német és tót nyelvet teljesen bírja és a gazdasághoz ért. Ajánlatok 843. szám alatt a kiadóhivatalba kéretnek.

Irnoki,

vagy segéd-tiszt állást keres, f. évi december 1-én való belépésre egy érettségi vizsgát tett és a keszthelyi m. kir. gazdasági tanintézetet jó sikerrel végeztet, 11 és fél évi gyakorlattal bír, 37 éves, nő, izraelita vallású fiatalember. Címe: Sonnenfeld Ödön, Ó-Hódos-puszta, u. p. Enying, Veszprém megye.

Gőzeke-gépész

ajánlkozok nagy uradalmakba. Fiatal, nő, ügyes, megbízható ember több évi gyakorlattal. Tudakozódók forduljanak a lapok kiadóhivatalához 1143. sz. alatt

Kezelőtiszt

vagy titkári állást keres nagyobb uradalmaknál vagy gazdasági egyesületek valamelyikénél egy 40 éves, elméletileg és gyakorlatilag képzett, keresztény, nő, családos, kitiűnő bizonyítványokkal rendelkező okleveles gazda, szolg. kiv. honvéd hadnagy, ki úgy a külső, valamint a belső gazdasági ügyvitel, az összes állattenyésztési szakok, valamint hizlalás és tehenészet vezetése terén több évi s megbecsülhetetlen tapasztalatokkal rendelkezik; a könyvelés- és gazd. számvitelben teljes jártassággal bír. A magyar, német, tót, horvát és angol nyelveket szóban és írásban bírja. Cím: **Masztics Elemér**, 2037. W. 41. Street, Cleveland, Ohio U.S.-Amerika.

Irnoknak

ajánlkozok gazdaságba a nyárra egyéves önkéntes, ki októberben megkezdte katonai szolgálatát. — Van érettségije, gazdasági és felsőbb szőlő- és borgazdasági végzettsége és gyakorlata. Címe: Sági Károly, Keszthely.

Betöltendő állások.

Gazdatisztek

délutáni találkozási helye a „Krisztina“-nagyvendéglőben, I., Attila utca 14. szám, Budán

Gazdasági

összes betöltendő állások közül vannak a 8 év óta fennálló és minden harmadnap megjelenő Országos Pályázati Közlönyben. Ingyen mutatószám. József-körút 38.

Kulcsár,

nőtlen fiatalember, ki tejjgazdasági szakiskolát végzett. keres-tetik **Gróf Stubenberg József** uradalmába **Székelyhid** (Biharmegye).

Báró Springer Gusztáv

ő méltósága vágóvölgyi uradalmában **nőtlen segéd-tiszt állás betöltendő**. Csak oly egyének pályázhatnak, kik magyar hon-polgárok, magyar gazdasági tanintézetet végeztek, a tót és német nyelvet legalább némileg bírják. Ajánlatok **Pálmai Emil** jószágigazgató, **Bucsány Nyitra** megye, címére küldendők.

Pályázat.

A szepesgörgői uradalomban megüresedett segéd-tiszt állás azonnal betöltendő. Ezen állásra pályázhatnak oly szakképzett és kellő gyakorlattal bíró gazdatisztek, kik a magyar nyelvet szóban és írásban, a német és tót nyelvet pedig legalább szóban bírják, a 35 éves életkort meg nem haladták, kis családdal bírnak. Nőtlen gazdatiszt nem alkalmazható. A segéd-tiszt illetményei: évi 1000 korona készpénzfizetés, természetbeni lakás, 60 ürm. lágy tűzifa, 40 kg. kőolaj, kerthasználat vagy 60 korona váltás, 700 kg. rozs, 700 kg. árpa, 3000 kg. burgonya, napon-kint 5 liter tej. Az utazási és huzozkodási költsége meg nem térítettnek. Az urad. alkalmazottak nyugdíj jogosultsággal bírnak, de csak készpénzfizetésük után, viszont a nyugdíjalaphoz készpénzfizetésük 5%-ával hozzájárulni kötelesek. A kellően felszerelt és sajátkezűleg irt pályázati kérvények alólirott uradalmi igazgatóhoz nyújtandók be. **Gróf Csáky Vidor** urad. igazgató-sága Lőcsén.

Gazdasági

vagy kereskedelmi akadémiát végzett, néhány évi gyakorlattal bíró és a számvitelben jártas segéd-tiszt kerestetik június hó 15-iki belépésre. Vissza nem küldendő bizonyítványmásolatokkal felszerelt és fizetési igényt kitiűnő pályázatok Taranyi gazdaság címre Tarany, Somogy-megye. intőzendők.

Nőtlen gazdatiszt,

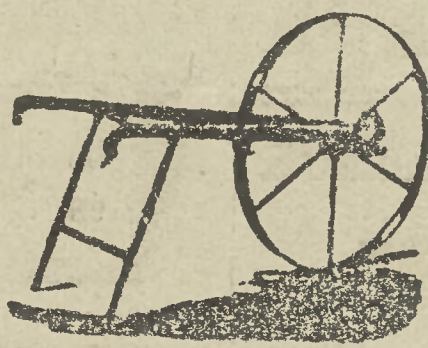
ki több évi gyakorlattal bír, tanintézetet végzett vagy gyakorlati vizsgát tett, kerestetik dávidi bér-gazdaságban július végén elfoglalandó ellenőri állásra. Pályázók vissza nem küldendő bizonyítványmásolataikat címre: Margalit Ödön, Dávid-puszta, u. p. Böhönye, Somogy-megye küldjék.

Költőtojások

90% megtermékenyítésért felelősség vállalatik Legmagasabban díjazott, nagy udvarok és kifutókban tisztán tenyésztett törzsekből, u. m.: Minor fekete, Minorka fehér, Plymouth R. Hamburgi aranylakk, ugynevezett óriás fácszántyukok, fehér olaszok, fogolyszínű olaszok, Faverollesok a 40 fillér. Ezüst Wyandotte, fehér Wyandotte, óriás Minorka fekete, rózsataraju amerikai. Ujdonság, olasz fehér rózsataraju. Ujdonság. Olasz fogolyszínű rózsataraju. Ujdonság. Minorka fehér rózsataraju. Ujdonság, fehér Orpington, világos Brahma, Plymouth R. rózsataraju, ujdonság, a 50 fillér. Óriás Peking kacsa fehér a 60 fillér. Gyöngytyukok ezüst-színű, kék a 40 fillér.

Geflüge hof Smržitz Morvaország.

Gyors, pontos, olcsó földmérés!

Stadel-Torkos földmérő-taliga. Világhírű szabadalom 18 államban. Kapható **Stadel** gépgyárában, Győrött.

Patent-kévekötel

fazzárral, a legolcsóbb és legjobb a világon. Minta ingyen küldetik. Képviselek kerestetik.

Garbenbänderfabrik
NÖRDLINGEN, BAYERN.

Muraközi

hidegvérű (nóri) igás

tenyészlovak

és

tenyészmenek-

nek közvetlen a tenyésztőtől vagy vásárokon való beszerzésénél szolgálataimat a t. gazdaság b. figyelmébe ajánlom. A vásárok jegyzékét kívánatra szívesen megküldöm. Legleki-smeretesebb kiszolgálás.

☛ **Ia referenciák!** ☛

Fischl Jakab
Ligetvár

posta **Murakirály** (Muraköz).

Sürgönczim:

Xp. Fischl Murakirály.

Küldöncz Ligetvár.

Keltetőtojások

tavaszi szállítására elő-jegyezhető **REITTER OSZKAR** főkapitánynál Nagybecskereken.

Angliából hozott faj-tiszta telivér elsőrendű

Fehér Orpington

Fehér Wyandotte (amerikai ki-tűnő téli tojó)

Sárga Orpington

Óriás pekingi kacsa

tojások darabja **60 fillér**. Törés és rázás-mentes, teljesen biztos csomagolás fa-ládákban ingyen.

Kitüntetések: Arad, Budapest I., Budapest II., Belgrád, Lovrin, Lugos, Nagybecskerek, Pozsony, Pécs, Szófia, Szatmár, Szeged, Szabadka, Temesvár, Veszprém, Wien, Zenta. **Hazai és külföldi legnagyobb és legelső kitüntetések.**

Allami nagy aranyérem.

Őszi szállításra előjegyezhető elsőrendű óriás angol emdeni libákra drbja 25 K.

Az ország legnagyobb óriási **pekingi**

kacsatenyésztete,

Győrött.

(500 darab tenyészállat).

Ajánlja **friss keltető tojásait** darabonként 50 fillérért. —

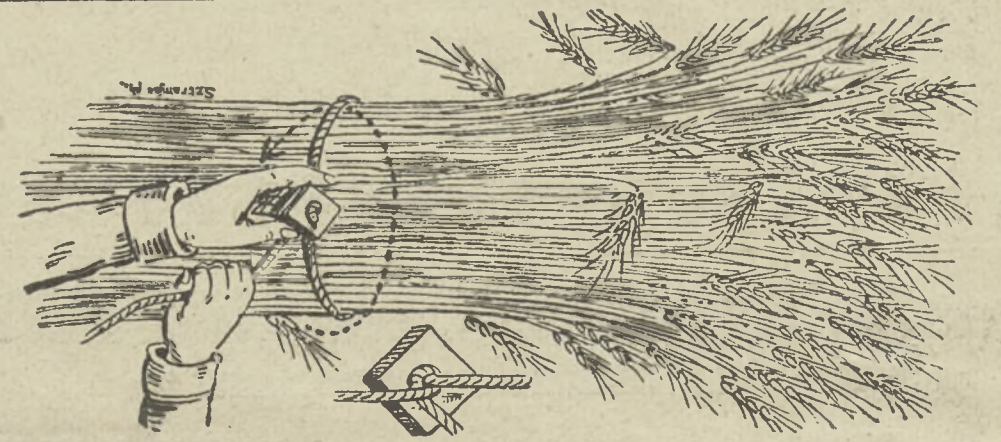
80% termékenység. Gondos, rázásmentes csomagolás ön-költségen számítva. **Fiatallal-**

latok, 10 naposak 1 K 50 f.,

idősebbeknél mérsékelt arányla-

gos áremelés. Cím: **WACHE**

baromfitelep, GYŐR.

Kéveköteleket

☐ fűcskával, végei kékre vagy vörösre festve készit és szállit elsőrendű minőségben, nagyban és kicsinyben, legolcsóbb áron.

Helle O.
kötélárugyár,

Pozsony, Eötvös-utca 6. szám.

BÁRDOS és BRACHFELD

műszaki és villamossági vállalat

BUDAPEST

VI., Gyár-utca 23. szám.

Villamossági osztály:

Villamos világítási és erőátviteli telepek, kastélyok, gazdaságok, gyárak, malmok, fűrésztelpek és községek részére.

Ajánlat ingyen és bérmentve.

Buza-szalma 3000 q préselt állapotban
Rozs-szalma 5000 q " " "
Nád, 60,000 kéve
eladó **gróf Stubenberg József** uradalmában,
Székelyhid (Bihar megye).

Pannonia szálloda

BUDAPEST,

VIII., Rákóczi-ut 7. sz.

„UNION“ kévekötel

nádból — nem jutefonál.

Alkalmas kötőanyag mindennemű kéve megkötő-ére. Tartóssága alapján, éveken át használható.

Anton Werunsky
WIEN VI/2

Gumpendorfer-Str. 102.

Minta és árjegyzék kívánatra díjtalanul és bérmentve.

Marokrakóaratógép

Mc. Cormick 8 drb uj, eredeti ládában, 25% engedménnyel, 4 darab keveset használt, 50% engedménnyel azonnal szállítható **Kovács Soma és Társa** czégnél Aradon.

Lovak kehesége

(Chronikus köhögése és nehéz lélegzése)

biztos eredménnyel gyógyítható.

Számtalan elismerés bizonyítja

Felvilágosítást díjmentesen küld

Ripp Arvin, Drežda-A. 786.

GAZDASÁGI LAPOK

Alapította KORIZMIOS LÁSZLÓ
1849-ben.

MEZŐGAZDASÁGI HETILAP.

VEZÉRELVE:
Hozunk mezei gazdaságunkba
helyes arányokat.

ELŐFIZETÉSI FELTÉTELEK:

Egész évre 16 kor.
Fél évre 8 „
Negyed évre. 4 „

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Budapest, Múzeum-körút 7. sz.

Az „Állattenyésztési és Tejgazdasági Lapok“ ingyen mellékletével.

▲ lap szellemi részét illető közlemények a szerkesztőséghez, az előfizetési és hirdetési pénzek a kiadóhivatalhoz czímzendők.

HIRDETÉSEKET

▲ lap kiadóhivatala veszi fel.
Arjegyzék ingyen és bérmentve.
Hirdetési mellékletek jutányos árbán fogad-
tatnak el.

Kodolányi Antal 50 éves írói jubileuma.

Ezen év tavaszán „Mezőgazdasági munkák“ címmel egy nagyon hasznos munka jelent meg, a mely emlékeztetőül szolgál a gazdáknak arra, hogy a mezőgazdasági munkálatok nagy mezején és tömérdek ágazatában mi mindenre gondoljon a gazda, hogy idején tehesse meg és el ne mulassza; mert ha valahol, úgy a mezőgazdasági munkálkodásokra alkalmazható a „periculum in mora“ ismert mondása. A munkát Kodolányi Antal írta, s midőn kezünkhöz vettük, akkor tudtuk meg, hogy írója ezt írói munkásságának ötvenedik évében produkálta.

Midőn ez tudomásra jött, akkor érlelődött meg a gondolat, hogy egy ilyen nagy időre, félszázadra terjedő munkássághatárkövének lenne rendjén csak úgy egyszerűen elsurranni, hanem azt emlékeztetéssé kell tenni. Így született meg a Kodolányi-ünnepély eszméje, a mely június 5-én fog nagy disszidációval lefolyni.

Hogy kicsoda Kodolányi Antal? Azt fölösleges kérdezni. Alig van Magyarországon művelt gazda, a ki e rokonszenves nevet és viselőjét ne ismerné. De mégis kössük csak színpompás bokrétába azokat a részleteket, melyek együttvéve az ő érdemes multját oly emlékeztetéssé teszik.

Kodolányi Antal szül. Heves megyében, 1835-ben febr. 16-án Bátorban, hol atyja is már mint kitünő gazda működött. Tehát hajlama már gyermekkorában nyerte a táplálékot arra, hogy a mezőgazdaság iránt érzett kiolthatlan nemes szenvedéllyé fejlődjék. Mégis középiskoláinak befejezése után a budapesti orvosi egyetemre iratkozott; de midőn meggyőződött arról, hogy természete nem elég kemény arra, hogy az orvosi hivatást a szükséges hidegvérrel betölthesse, hátat fordított az orvosi egyetemnek és elhatározta, hogy a gazdai pályára lép. Így került Kodolányi a bajorországi Weihenstefan gazdasági intézetbe, a hol 3 évet és pedig egy gyakorlati és két elméleti fényes sikerrel elvégzett. Onnan kikerülve báró Sennyey Pálnak lett gazdasági titkára és Zemplén megyében működött.

Első irodalmi munkássága 1859-re esett szakcikkek alakjában, de már 1861-ben adta ki a mai is közkedveltségnek örvendő *Kodolányi Gazdasági Zsebnaptárt*, a melynek szerkesztését 1889-ig folytatta, s utána a szerkesztést a Gazdasági Lapok szerkesztősége vette át.

1862-ben Kodolányi Antal mint a „Magyar Kertész“ szerkesztője lép a nyilvánosság elé és

1863-ban Kodolányi Antalt már az országos gazdasági együletben látjuk, a hol segédtitoknöki állást töltve be, a „Gazdasági Lapok“ szerkesztése volt reábizva, Morócz István főszerkesztése alatt. A „Gazdasági Lapok“-at 7 éven át, 1869-ig a legnagyobb odaadással kizárólag maga szerkesztette, belevéve széles gazdasági ismereteit, nagy műveltségét és fáradhatlan szorgalmát a

zetet alapított, melynek igazgatójává Kodolányi Antalt hívta meg és nevezte ki. Ezen intézetbe belevitte Kodolányi rajongó szeretetét a praktikus irányzat felé. Az első év majdnem tisztán gyakorlati volt, azzal a rendeltetéssel, hogy a fiatal emberek ott szerezzék meg az elméleti tanulmányuk alapjául szolgáló gyakorlati ismereteket és elégtételeül szolgálhat, hogy most már

összes gazd. akadémiáink első éve kötelezően gyakorlati. Mint gazdasági intézeti igazgató, az üzemtanak volt egyszersmind tanára és volt hallgatói csodálattal emlékeznek ma is arra a páratlan lelkesedésre és buzgalomra, mellyel Kodolányi ezen hivatását felfogta. Kolozsváron 1871-ben írta meg a „Gazdasági üzemtan“ munkáját, a mely nagyon szép helyet foglal el gazdasági irodalmunkban.

Közben 1867-ben id. Sporzon Pállal utazik Német- és Franciaországban és Svájcban, mely utazás eredményéről „Jelentés a gazdaság állásáról 1867-ben“ című művében számol el.

A kolozsvári gazdasági intézet élén Kodolányit 7 évig látjuk, a mikor is 1875-ben makacs gégebaja miatt nyugalmaztatását kérte. Ezen időtől fogva Kodolányi Antal Budapestre helyezte át lakását és hatalmas tevékenységet fejtett ki az országos gazdasági egyesületkörében; valóságos élesztő szerepet játszva a gazdatársadalomban. Szóval, tettel és tollal propagálta az agrár eszméket és fejlesztette minden téren a magyar mezőgazdaság előhaladását. A gazdakörök megalakításának szükségét már 1864-ben hangoztatta.

1873-ban tevékeny munkásságot fejt ki Máday Izidor „Földmívelési érdekeink“ című folyóiratban, mely éppen az ő iniciatívájára látott napvilágot.

Ezen időbe esik működése az Egyetértésnél és a Pesti Naplónál, valamint a Magyar Föld-nél, a hol a rovatvezető is volt.

1874-ben a gazdakörök alakítását ujabban propageálja és alapszabályokat alkot e téren, melyek mai napig is mintául szolgálnak. 1880-ban létesülnek is ilyen gazdakörök. 1873-ban a budapesti műegyetemen a gazdaságtan tanára lesz, mely kadetra azonban egy évre reá megszűnik.

Az 1884-ik év decz. 7-én ünnepli az OMEGE 25 éves gazdasági írói jubileumát, mely alkalommal egy emléktárggyal, egy arany tollal lepik meg tisztelői és nevét egy 1000 frtos

Kodolányi Antal.

lapba, a melynek egyik fényes korszaka volt az idő, midőn Kodolányi Antal termékeny tolla táplálta. Ezen időben írta meg a „gazdasági nővény-, boncz- és élettanát“, a mely első e nem-beli munka volt a gazdasági irodalomban. De ezen munkásságon kívül sűrűn dolgozott a napilapokban, melyeknek gazdasági rovatát ő alkotta meg.

1869-ben a mezőgazdasági tanügyi szolgálatba lépett. A weihenstefani gazdasági intézet mintájára a magyar földmívelésügyi és kereskedelmi miniszterium Kolozsvárt gazdasági inté-

alapítvánnyal örökítik meg. Az OMGE irodalmi vállalatának megalapításának eszméje is nevéhez fűződik.

Hogy a gazdasági irodalom fejlesztése mennyire a szívén fektült, arról az is tanuskodik, hogy az országos gazdasági egyesület irodalmi szakosztályának sok év óta elnöke. Az által, hogy a hetvenes évek közepén a magyar földhitelintézet birtokbecslési teendőjét elvállalta, a melyet 30 esztendőn át szakadatlanul folytatott, módjában volt az ország mezőgazdaságát alaposan megismerni. Láthatta itt-ott a haladást, másutt az elmaradást és hiányokat és így a viszonyok alapos ismeretére fektethette áldásos társadalmi működését. Meggyőződéséhez tántoríthatatlanul ragaszkodva, volt bátorsága azt mindenkor kinyilvánítani, is szóval és írásban, akár tetszettek azok a vezető köröknek, akár nem. Ez a férfias nyíltság és a gazda érdekek hangoztatásában semmitől vissza nem rettent bátorság volt az ő egyik szép jellemvonása, a mellyel végre is meg kellett barátkozni. Meg kell jegyezni, hogy ez abban az időben történt, a mikor a gazdasági érdekeket hangoztatni valóságos felségsértés számba ment.

Azt, a ki a gazdák jogos érdekei mellett föl merészelt szólni, üldözöbe vették, mert féltették tőle a politikai rendszer megdöntését. A mai kor erre a Muravieffi korszakra már nem emlékezik. Jobb is elfelejteni! Ma őt az országos gazdasági egyesület tanácsában látjuk, a hol szereplése nagyon számottevő.

Irodalmi munkássága el nem pihent soha. A „birtokbecslés”-ről írt munkája egy hosszú gyakorlatból növe ki, kiválóan becses, *gazdasági könyvviteli naptárja* pedig a középirtokos gazdákra nézve nagyon kényelmessé tette a számvitelt. Tömérdek brosúr, hírlapi és szaklapokban megjelent cikkek tanúságot tesznek az ő fáradhatlan munkásságáról, melyet a király is méltányolt, midőn évekkal ezelőtt a kir. tanácsosi czimet adományozta neki.

Kodolányi Antal alakját ezen szakbeli tevékenységen kívül sok szép jellemvonás tette országosan kedvelté. Első sorban kiemeljük ideálisan nemes és igazságos gondolkodását, mellyel a gazdatársak nagyrabecsülését és mély tisztelőtét vívta ki maga iránt. A második szép jellemvonása a lelkesedés, a mellyel minden szép és nemeset fogadott és a melyeket prófétai ihlet-

tel terjesztett a társadalmi körökben. A harmadik igen szép jellemvonása az ő páratlan szívjósága. Ezekre megy azok száma, a kiknek sorsán, ha látta, hogy érdemesek reá, segített. Ebben faradtságot nem ismert. A fiatalágot buzdította, a szépre, a jóra és nemesre s ezzel vívta ki magának a „jó Tóni bácsi” nevet. Erdemeinek díszes sorozatában ott pompázik a szinpompás virágok mellett a szerény ibolya és örökzöld, jelképezve egy hasznosan töltött élet-pálya pompázó és szerényen meghuzodó érdemeit.

Csak egy hiányzott Kodolányi Antalban és ez a diplomata meghunynyászokodás — ha ez is jellemvonásai közé tartozott volna; akkor ma tán igen magas társadalmi polczról tekintene le reánk.

És a ki azt hiszi, hogy a mi most 73 esztendő szeretett jó Tóni bácsink ott a Hűvösvölgyi szép villában szőlő- és gyümölcskertészettel foglalkozva, kedves nejének, Helfenstein Máriának oldalán a nagyon jól megérdemelt nyugalmat élvezi, az csalódik Most is a gr. Pálffy János-féle hagyaték osztályával foglalkozik, a mely bizalmi, de ép annyira terhes munkát fiatalos energiával végzi és reméljük is hogy az 50 esztendő mért föld jelző az ő tettűs életében még nem zárja le áldásos munkásságát, hanem az ő mesésen, fiatalos ruganyossága remélleni engedi nekünk azt, hogy a magyar gazdatársadalom még számos éveken át büszkén vallhassa őt magáénak.

J.

SZEMLE.

(A gazdasági helyzet. — A gabonaárak hullámzása. — A tervezett buzavám megszüntetése.)

A május elején előfordult bőséges esőzéseknek jó hatását elvitatni nem lehet, hiszen nem egy esetben ezek nélkül a vetések már megsemmisültek volna; de teljes jó hatásuk mégis elmaradt, mert ezen esők nyomában 8—10 napig északnyugati és északkeleti sovány szelek fújtak. Ezen szárító szelek hatása az volt, hogy a föld kérget kapott és a még sekélyen gyökerező fiatal növények felső gyökerei már nem táplálkozhattak kellőleg nedvességgel. Ez a szárazság vidékenként kisebb-nagyobb fenyegető jeleget öltött, ugyannyira, hogy a börzén a szárazság már nagy

tényező volt a határidő árak fluktuálásánál. E hét elején újra jelentkeztek esők, de csak egyes részeiben az országnak s most, midőn e sorokat írjuk, be is köszöntött a várva-várt országos eső és ha igaz, terményeink állapotának rosszabbodását meg fogják állítani. Persze fő terményünk a buza és rozs. Ezeknek sorsa érdekel bennünket legjobban. A mi a rozst illeti, azon az esőzések már sokat nem tudnak változtatni. Azok sorsa már meg van pecsételve. A mint értesülünk, a homokos vidékeken a rozok nem rosszak, de agyagos vidékeken csak kivételesen jók, — többnyire nagyon rosszak. Tettünk egy utat Budapesttől Bánrévéig, tehát Pest, Heves, Borsod és Gömör megyéken át és azt észleltük, hogy a buzák még nagyon elmaradottak, aprók és állapotuk szerfölött változó.

Egyik tábla elég zárt, a másik mellette oly ritka, hogy kár volt ki nem szántani. Legrosszabbak a buzák Hevesben, már jobbak Borsod és Gömörben, sőt a borsodi és gömöri hegyvidékeken többet ígérők, mint a sikokon.

A termésbecslő helyzete nem irigylendő. Oly tarkán mutatkozik a kép, hogy emberfia legyen a talpán, a ki meg tudja mondani azt, valjon közepes, gyenge vagy silány buzából milyen a mennyileges arány; mert még ugyanazon egy táblában is 3—4-féle állása van a buzának. Egyik része tiszta, sűrű, másik része ritka, gázos és ezt csak akkor látni, ha belemegyünk. Kivülről szépen zöldül ez is, az is.

Másként van a tavasziakkal. Azokra eddig el lehet mondani, hogy szépek, vagy nagyon szépek. Hogy május végén és június elején jó esőt kapjanak, az föltétele annak, hogy ez az itélet felőlük meg ne változzék. A kapásokról pedig még időelőtti dolog beszélni, hiszen még csak most kezdik kapálni azokat. Az aratás később lesz, mint más éveken s alkalmasint a tavasziaké előbb, mint az ősziaké. Ha igaz!

*

A börzén nagy árhullámzások után is az emelkedő árak kerekedtek felül. Harmincz koronánál alább a buzát leszorítani alig lehet, mert Amerika is magasan jár az árakkal és pedig azért, mert a washingtoni jelentések szerint az új termés kilátásai nem biztatók. Egyelőre Ausztria és Magyarország, Németország és az

TÁRCZA.

CALENDARIUM OECONOMICUM PERPETUUM,

Az az

Majorságról írt Laistrom, mellyből minden Major-Gazda horúl-hóra egész esztendő által mit munkálodtasson a Majorság-körül, megtudhattya Töb-beknek hasznára újonnan Ki-nyomtatott. Harmad-szor.

JUNIUS,

Szent Iván hava.

Ebben a' hólnapban, 30. nap vagy on.

149. Ennek az hólnapnak kilenczedik napján, ebéd előtt, minden gyümölcs-fát szabadon megnyeshetni, és az haszontalan ágakat le-meczhetni, az kik a' sok nedvesség miatt a' fát gyümölcstelené teszik; azért az olyan fáknak az ágaitól fogva, a' gyökeréig, vakard-le az külső héját, de le ne töröld az nedvességet róla.

Az almának a' magva, mikor az nap leg-hosszabb, és megszokot fordulni, ő is meg-fordul: hasonló-képen az nyár-fának levele, nyír-fának,

olaj-fának, és más fáknak megszoktak fordulni az nap szerént.

150. Az legyek meg-halnak egy veres-gombátúl, a' ki az erdőkön terem, ha meg-vagdallyák, 's egy tálban teszik, téjel meg-öntik, ha abból esznek; de olyan helyre tegyék, a' hól az eb, vagy macska ne-ehecsék benne, mert az-is meghal tőlle.

151. Avagy törd porrá az húnnyornak gyökerét, öncsd-meg viszont tejel, add eleikben.

Avagy likazd-meg alól az fazakat, köss egy zsákot reá, kend-meg mézzel a' fazakat, ha sok légy száll reá fedd-bé fellyül, rázd a' zsákba, az után fordítsd-meg a' zsákot, hogy ki-ne jöhessenek.

Ebben az hólnapban, mikor a' búza virágzik, nyolcz nappal elébb vagy utánna Sz. Ulrik napjának, az melly esik negyedik napján Julusnak, meg-hasittyák az fáknak külső-heját, hogy temerdebbebb legyenek, meg-is irtják a' haszontalan ágakaktól.

152. Az eső ebben az hólnapban, igen ártalmas a' szőlő virágnak. A' szőlő vessző Juniuban és Juliusban leg-inkább nő Sz. Lőrincz napjáig, az után nem.

Retket kell vetni Ur nap estéin vagy Sz. Iván nap estin.

Az hernyokat a' fákrul le üzöd, ha szalmát gyújtasz-meg, és aval füstölöd.

153. Külömb külömb fele Olajok az füvek-bül, és virágokból venni.

Bodza virágot szedni orvosságnak Sz. Antal tüze ellen, &c. Bornak, eczetet csinálni belőle, az hördököt ki forrázni véle, szép illatot ad neki.

154. Pünkösöd, és Ur nap tájban, Sz. Margit Aszszony napjáig, vigyázni kell az Rajra, hogy el-ne mennyen.

Ur nap tájban, vagy Sz. Medardus nap tájban, az az, 8. Junii az palántát, avagy ráczát el-kell ültetni, fő képen mikor az hól a' bikának jelében vagy on, avagy a' kosnak. Némellyek mindazon által Pünkösöd, avagy Ur nap estéin ültetik-el.

Az Retket távul kell egy mástul vetni mind Ur nap estéin, 's-mind Sz. Margit nap estéin.

155. Répát vetni Sz. Margit, és Kilian nap tájban, az az, 8. napján Juliusnak.

Ha Ur napja szép tiszta, jó esztendőt jelent. Az minémü idő vagy on Sz. Medardus napján, ollyon idő leszen négy hétig egymás után főké-

MEGJELENT

**TAVASZI SZŐLŐ, KERTMIVELESI
ÉS HÁZTARTÁSI ÁRJEJYZÉKÜNK**

DUS TARTALOMMAL.

Magyar Mezőgazdák Szövetkezete

Budapest, V., Alkotmány-utca 31. szám.

hasonlóképen megjelent = **géposztályunk** legújabb = árjegyzéke.

ADRIANCE aratógépek,

mindennemű

talajmivelő eszközök

legelső minőségben.

amerikai Egyesült-Államok panaszkodnak arról, hogy a búzatermés rossz kilátásokkal fenyeget. Malmaink beszüntették az őrlést azzal az indokolással, hogy ilyen magas buzaárak mellett a lisztet már nem lehet megfelelő magas áron eladni.

A vidéki lisztkereskedők pedig azt mondják, hogy a mint a buza ára csak kissé fluktuál, azonnal emelik a malmok a lisztárakat. Mi azt hisszük, hogy a malmok azért szüntették be az őrlést, mert belátták azt, hogy a belföldön buza már alig kapható, a külföldről pedig nem akarnak behozni, mert az még drágább, mint a belföldi.

Lehet, hogy abban is bizakodnak, hogy a lengyelek által kezdeményezett mozgalom eredményes lesz és a búzavámok megszüntetése szept. 1-ig keresztül vihető lesz.

Lapjaink zártával vesszük a hirt, hogy az eső behatása folytán mégis sikerült a jobb terméskilátások reményében a börzén a buza árát lenyomni. De előbbi fejtegetéseink alapján ez az esés állandó nem lehet.

*

A búzavámok megszüntetéséről szó sem lehet. Ausztriával kötött egyezményünkben belementünk az ipari vámok emelésébe és ennek ellenében követeltük a gabonavámokat és szóval az agrár védelmet.

Ennek egyoldalu megváltoztatása lehetetlen, Magyarországra nézve öngyilkos politika lenne. Azt kérdezzük a Német birodalmat mindenben utánzó osztrákoktól, hogy a Német birodalom miért nem gondol a búzavámok csökkentésére? Megfelel erre a „Landwirtschaftliche Markt-Zeitung“, Ruhland tanár lapja a következőket mondva: A jelenlegi nemzetközi buzaárhány mellett az osztrák és magyar búzavám megszüntetése és ennek folytán búzavásárlások a külföldön az árak emelkedését eredményezné. Leginkább az orosz buza venné ennek hasznát, mert Ausztria leginkább onnét szerezne be szükségletét és az európai államok is leginkább Oroszországra vannak utalva a mostani időben. A vámsorompó lebozsátásával valamelyest esnének a belföldi árak, de a haszon oroszlanrészt Oroszország vágná zsebre. Ausztria-Magyarország Oroszországnak ezzel éppen oly ajándékot adna, mint mi (t. i. Németország) adtunk a tükarmányárpa vámjának leszállításával. Ha pedig

Ausztria-Magyarországban arra gondolnak, hogy nemcsak az új termésig mutatkozó szükségletet fedezzék, hanem oly készletet vásároljanak be, a mely a jövő évi árak lenyomására is alkalmas legyen, akkor gazda nélkül számítottak, mert egy ily nagymérvű bevásárlás a világárakat hihetetlenül magasra kergetné föl, úgy hogy az osztrák kereskedőknek vagy molnároknak elmenne a kedvük attól, hogy búzát beraktározásra vegyenek.

Egyébként meglepéssel vesszük tudomásul azt, hogy az országos gazdasági egyesület közgazdasági szakosztálya elutasító állást foglalt el a vámleszállítási tervek ellen, tiltakozva a vámok leszállítása ellen, a mely Magyarország végromlását idézné elő, az ipari vámok teljes élvezetében levő Ausztriával szemben. Ennélfogva felir a magyar kormányhoz, hogy még csak tárgyalásokba sem bocsátkozzék e kérdés fölött az osztrákokkal. Helyes!

J.

Érvelések a Kőszegi-gép körül.

Az újabban megindult mozgalom, mely M.-Óváron veszi kezdetét, nagy reményeket táplál e gép felől, de ne felejtjük el az árnyoldalkat sem. A mint látjuk, a benzin fogyasztás elég tekintélyes, úgy hogy alig képzelhető el, hol vész el ez a sok erő? Hiszen a kapák apránként kárpadják, hasogatják a talajt; oly nagy önsúlytal sem kell számítani, mint a gőzmagánjáróknál a puha talajnál, tehát mire kell itt 60 PH?

Valószínűleg az áttételeknél vész el, a motor nem közvetlenül lévén a forgódob tengelyére alkalmazva s áttételeknél az erőből rendszeren 90% vész el. Ha azonban a dobra volna alkalmazva közvetlenül, akkor a gép továbbmozgatására, a hátulsó kerekek hajtására külön kellene ismét egy vagy két motort szánni, mert a forgódobra alkalmazott motorok a szállításhoz nem érvényesülhetnek. Mint látjuk, a motoros eke problémája még nincs egészen megoldva. A „megvált“ korai még elkiáltani, ilyen aránytalan erőfogyasztásnál. Azután sajnálatos körülmény az, hogy a szállítási menetesség nem szabályozható.

Üresen, rakomány nélkül 5 km. kevés, a fölös lóerőszám kárba vész, a mi a szezónban idővesztéssel jár. A benzinmotorok forgássebessége nem szabályozható, mivel percenkénti 1200—1500 robbanás alapul s így a

pen ha eső esik. Ez után az nap után nem félő immár, hogy az dér ártson az szőlőnek.

Ha Sz. Vid napján eső esik, az árpában hiba lesz, kiváltképen a tavasziban. Ha pedig jó idő szolgál, az árpa is jó lesz.

156. Ebben az hólnapban, az melly csirkék ki-kelekednek, hamar meg betegeszednek, és meg-halnak, tehetni mindazonáltal tyukmoyat az fiúk alá, hogy Caniculákban fel nevelhessék, és őszel az meleg házban.

Mivel most hamar pipjek lesz az tyuk-fiaknak, és lúd fiaknak, végy öreg pímpinellát, a ki az mezőben, réteken terem; Item, kaprot szárazd jól meg a tűzön egy czerépben, és törd jól meg, keverd soval együvé azt az hamut, és adgy abból mindennapon nékiek reggel.

157. A lúd fiaknak, mikor tollak nő és az szárnyokban az öreg tollak, minden este, és reggel minek előtte ki haítták az pásztra, és este mikor bé haítták zabot kell eleikbe vetni, és jó gondot kell reájok viselni; mert Juliusban hamar meg-betegülnek, és meg-halnak; mivel ebben az időben némely legyek bújnak az fülökben, az kik addig csipik hogy meg-kell halni tülök: Abból eszedbe veheted, mikor gyakran

forgettya a' fejét, a' szárnyát le ereszt, nem eszik, a' nyakát ki nyúítja, szomorú. Ennek eleit vészed, ha a' füleit belől kívül is meg kened habér avagy borostyán olajal, ha az nincsen, csak fa olajal-is, nem bújnak belé.

158. Az Gólya fiakat ha fazékba meg-égeted, és porrá töröd, borba vagy serbe meg-iszod, igen jó az köszvény ellen. Item, az Gólyának háija igen jó az in-szakadás ellen, avagy az kiket az gúttá meg-ütött, és az keze reszket, ha az izzadó fördő után azzal kenik meg.

Ebben az hólnapban az baglyokat ki kell szedni az madarászatra; ha mind ki szedik a' fiait nem tojik má zor ott, de ha csak egyet hadsz-is az fészekbe, más esztendőre megént ott tojik.

159. Ebben az hólnapban az fogoly-madarak még az bokrokban lakoznak, ott kell őket keresni; mert aratás előtt, nem igen jönnek ki az mezőre, hanem azt el-végezvé úgy jönnek ki; ebben az időben törrel foghatni meg ötöt: az ganéjokról, kit magok után hannah, esmérhetni meg hol vannak, csak a' futásokra vigyázzon az ember, mert a' merre bé futnak, arra futnak ki-is, és mint egy utat csinálnak; oda hánnyák

könnyü önsúly s elég olcsó üzem daczára, a gép nehezen érvényesül.

Schmahl Gottfried.

Motorikus talajmívelő-gépek.

Lázás kíváncsiság izgatja Magyarország gazdaközönységét, nem is csuda, ha a már nyomasztó gazdasági viszonyokat átérezzük, hogy a gazdaközönység egy oly földmunkáló gépnek a megteremtését nehezen várja, amelynek igénybevételével az eddigi földmunkáló gépek a munkavégzésénél jobb munkát és munkaköltségénél kevesebb munkaköltséggel mivelheti meg termő talaját.

Azt hiszem, véleményem találkozni fog a nagy gazdaközönység véleményeivel, ha azt állítom, hogy gazdaságunk jövedelmezőségének feltétele a földnek jó megmunkálásán (megszántásán) alapszik.

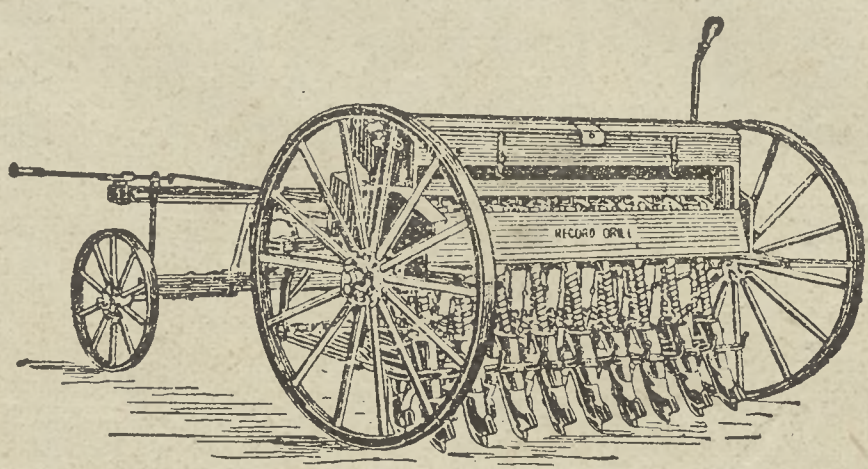
Tudjuk azonban azt, hogy Magyarország talajának változata oly sokféle, hogy annak megmunkálásához a talajváltozások szerint alkalmazkodni kell, még pedig azért, mert a mely munkamód jól bevált a már régóta jól művelt könnyebb kötött talajokon, ugyan az a munka még nem fog megfelelni a nehéz kevéstermő rétegen vizet át nem eresztő általaju termőföldeken, továbbá tapasztalatból állítom, hogy egy és ugyanazon erejű és szerkezetű földmunkáló géppel, még az egyik talaj minőségén, pl. egy hold szántása 10 koronába kerül, ugyanazon géppel, egy más helyen 20 korona költséget okoz annak megmunkálása.

Eppen ezen tapasztalati tényeknek tudatában vagyok bátor a nagyérdemű gazdaközönység figyelmét felhívni azon körülményre, hogy a folyó évi augusztus hó folyamán Mezőhegyesen tartandó motorikus szántógépek bemutatásán meggyőződést szerezhetnek az érdeklődők a motorikus földmunkáló gépeknek munka végzéséről, hogy azonban azok a gépek, a melyek ott Mezőhegyesen, abban a már azt mondhatom évtizedek óta gőzekével és kitűnő fogatos erővel kertileg átművelt talajon kifogástalanul beválnak és a kifogástalan munka költsége szinte elfogadhatónak fog mutatkozni, még mindig nem fogja bizonyítani azt, hogy az a földmunkáló gép egy oly talaj viszonyok mellett, mint a milyen pl. a szatmármegyei sárga, nedves, agyagos talaj szintén kifogástalanul és megfelelő költség mellett végezheti munkáját.

csak az tört, avagy szörbül, avagy vas veszöbül magok meg-fogják magokat.

160. Ebben az hólnapban az damaszok, a' mint Majusban is az hernyót, pókot, a' kik, az fákról a' füre le-esnek hamar meg-eszik, 's-az méreg által verí őket, 's-meg hálnak; azért a' méreg ellen ilyen orvossággal élly, ha az italokban Scordium, az az, Ezer jó füvet tészesz; az parlagon, és el-hagyott szántó földeken terem. Ollyan szaga van, mint a' komlónak avagy az fog-hagymának az kit Majusban szednek. Item kénkövet, Angelica gyökeret, húnor-gyökeret, anist nem igen sokat, egyyikbül annyit mint a' másibül, törd mind meg, tedd egy zacskóba, vesd az italokba. Item öreg vad répát.

161. Ha pedig azt akarod, hogy esztendő által egészségesek legyenek az disznaid, végy Ophioscordion, Kigyó gyökeret, úti füvet, fejr rutát, ürmöt, mindenikbül egy marokkal, törd mind meg, és főzz árpát annyit, menyit egyszer meg-ehetnek, annyira hogy meg-dagadgyon, és kicsirázzék, tégy vagy két marok soót hozzá, és add megenni az damaszoknak, hajcsd-bé az után az ölban, hadd alugyanak jól reá. Ezt ha esztendőben egyszer cselekeszed ebben az hólnapban, Isten után egészségesek lesznek, Némely-

REKORD DRILL

a legjobb páros soru vetőgép.
Losonczy gyártmány!

Kivánatra szivesen küldünk árjegyzéket.

A MAGY. KIR. ÁLLAMVASUTAK GÉPGYÁRÁNAK VEZÉRÜGYNÖKSÉGE

Budapest, V., Váci-körut 32.

Megkívánja tehát elsősorban a magyar gazdaközönség érdeke, hogy ha már ily korszakalkotó gépek munka végzése bemutatást nyer, annak bemutatása egy évben, még pedig kis időközi változásokkal, az ország különböző talajviszonyai mellett legyenek 3—4 napi munkavégzéssel kapcsolatban bemutatva és az ily módon nyert 3—4 vidéki bemutatások eredményének átlag számítása vétetnek a bírálóknál döntő alapul.

Igaz, hogy a gépgyárosokra az egyes bizonyos többlet kiadást rónna, tekintve azonban, hogy a már munkába állított gépnek egyik helyről a másik bemutatási helyre történő szállítási költsége és onnan ismét tovább szállítása aránylag kevesebb költséggel jár, mintha azt a gyárba vissza és ismét ki kellene szállítani, a gyárosok is szívesebben megtehetik saját érdekükben ezen 3—4 egymásutáni bemutatásokat, mintha azokat évenként külön-külön kellene tenniük, annival is inkább, mert a távolvidéki gazdák sok része az egyhelyen való bemutatástól elmarad, míg ha 3—4 helyen történik a bemutatás, az esetben mindenesetre sokkal több lesz az érdeklődő és annak alapján a vevő is.

Én azt hiszem, hogy akadnak vármegyei gazdasági egyesületek, a kik ez év őszén gépkiallítást rendezni akarnak, azok összeegyeztethetnek ezen motorikus szántógépek bemutatásának idejét vármegyéjükben a tervezett gépkiallítással, ily módon két érdeket szolgálnának vele.

Legnagyobb szükségét azért tartom ezen motorikus szántógépek több helyenni bemutatásának, hogy a gazdaközönség már ez év őszén tisztán láthatná az eredményeket és azokat megfontolva a próbálgatások bevégezése után a cselekvés terére léphetnének.

Örömmel venném, ha ezen kérdésben a gazdaközönség több tagja nézetét nyilvánítaná, mert eredményes munka csak ott várható, a hol az érdeklődés nyilvánul. *Jaloviczky János.*

Gyümölcsfapermetező-gép.

Ma már a gyümölcsfák permetezése is divattossá válik; sok mindenféle kártétel ellen lehet a gyümölcsfákat mindenféle kipermetéssel szerekkel permetezni. Ez alkalommal ezekre nem terjeszkedünk ki, hanem a permetezés módjával fog-

83-ik ábra. A Samassa-féle gyümölcsfapermetező.

lalkozunk. E célra különösen szerkesztett permetezők szolgálnak. Krajnában a Samassa Albert által Laibachban gyártott ilyenü gépet használják. A kezeléshez 6 ember kell. Egy a szivattyúzáshoz és a gép továbbtolásához és 4 a permetező-csővek kezeléséhez. Egy ily gép, melynek működését ábránkon láthatjuk, 360 koronába kerül.

A szalmás gabonafélék megdüléséről.

Irta: *Bázel Elek.*

Rendszerint az időszerűségi veti felszínre a váltakozó mezőgazdasági élet forgatagában azokat a tényeket és valóságokat, melyek talán hosszabb időre vagy legalább is egy évre, elhagyatottságra lettek volna kárthatva, ha az ak-

tualitás elő nem ragadja azokat a szürkesség megölő hínárjából. Most, a midőn az egész országban az őszi gabonafélék kalászaikat kezdik hányni, a gazdák aggódva tekintenek az aratás elé, mivel a gabonaféléknek számos ellenségük, betegségeik van; az időjárás is sok kárt tehet bennük, sőt az idej hossza nyulott és korán beköszöntött télnek nyomai máris erősen meglátszanak az egész ország őszi gabonaféléin, szükséges tehát azért, hogy a szalmás gabonafélék

lyek tekenyős békát tartanak esztendő által az italkba, vagy moslékba, egészséges nékiek.

162. Ur nap után kezdődik leg-jóbban az Rákászat, és Anguilla fogás.

Ha az gabona jól terem, nem sok halat fognak abban az esztendőben.

163. Az foghagymának szárát Sz. Ivan nap estin meg-kell kötözni, és az vörös hagymát le-kell tapodni, nagyobb léssen a' fejek, azt Sz. Lőrincz nap tájban ki-szedni: és ha azt akarod, hogy meg-ne fadgyon télbe, tedd az füstre.

Ha Sz. Iván napján eső esik, 40. napig az után minden nap esni fog, és mind mogyoró, s-mind dió kevés léssen.

164. Sz. Iván napján reggel nap kelet előtt kell ásni az csöngő-füvet, és szorgalmatosan

el-tenni, sok haszna van, az leg-jóbb az kinek föllyüll leg-több virágja vagyon.

Az varas békát elevenen az fejénél meg-kell nyársalni, és az sövényre ki-kell tenni, hogy jól meg-száradgyon, igen jó az pestis ellen, és minden némü mérges állatnak marása ellen, csak két ruha közzé tegyék, és az sebre kössék ki szija az mérget. Hasonló képen ha az varas békát elevenen meg-főzik fa olajban míg meghal, az az olaj igen jó az Morphaea, avagy var ellen.

165. Ebben az hólnapban mikor az hárs-fa igen szépen virágzik, meg-kell szedni az virágját, és vizét kell venni, igen jó az gutta ütés, és nehézség ellen.

Az kerteket szorgalmatosan meg-kell gyom-

lálni, és kinek nincsen elegendő télre a' baromnak való eledele, mossa meg a' gyamot, szárazza meg télre az marhának.

Szent Péter, Szent Pál nap tájba, ha az idő engedi, kaszálni s-gyüíteni kell.

166. Ha azt akarod meg-probálni, mellyik vetemény magot jó legyen vetni, egy kevésse minek előtte az Kutya Csillaga fell kél, az az, 7. Maji, vess külömb külömb féle magokat, mindenikbül magános helyre, és az után hogy az a' Csillag fell költ, tekéncsd-meg azon magokat és az melly mag meg-nem sértődött, az jó, az ki meg, nem jó.

Ebben az hólnapban, három vagy négy héttel az takarodás előtt, jól kell az munkás lovakat tartani, hogy ez jövendő erőss munkában meg-ne szakaszkodgyanak, és ha lehet, új szenát, és

**Az 51824. számú
és 19611. számú**

CASE

**automatikus acélcseplőkészlet
gőzeke**

kiállitva lesznek a

TATTERSALL

kiállitáson június 5—10. közt.

Vezérképviselő:

**HAHN ARTHUR Budapest,
Üllői-ut 52/b.**

egyik legveszedelmesebb bajáról, a megdülésről és az az elleni védekezésről is megemlékezünk, mivel ezen baj igen gyakori és különösen a jobb minőségű földeken igen gyakran fordul elő.

A mi a megdülés okát illeti, az többféle, így ha a magképzés megkezdése után esős idő jár, a vízcsépektől még súlyosabbá lett kalászt nem bírja a szára s az lefekszik, megdül; sokszor a nagy szelek is ledönthetik a gabonaféléket, ezen utóbbi megdülés felett azonban a gazda még nem esik kétségbe, mert az ilyen uton-módon megdült gabonaféle, ha másképen rendes fejlődésű, csakhamar fel fog emelkedni; a megdülés csak akkor okoz nagy gondot a gazdának, ha az dültlen marad; ennek oka meg mindenkor a világosság hiánya.

Már most lássuk, hogy mikor állhat be a világosságnak a hiánya? Azon esetben, ha a gabonafélék nagyon sűrűek, akkor azok száraiknak alsó részei nem kapnak elegendő világosságot és így nem fejlődhetnek rendesen, a minék következtében a sejtek megnyulnak és nem vastagodnak meg kellőleg, így tehát a száruk alsó részei gyengék maradnak, nem bírják el a kalászokat, illetve megdülnek.

A megdülés bekövetkezik virágzás előtt, vagy csak a mag érésekor, illetve előbb, vagy csak később. A mi a megdülés idejét illeti, erre vonatkozólag megjegyezzük, hogy minél korábban dül az meg, annál nagyobb a baj, mert a magképzés annál inkább szenved s így annál sejtesebb lesz a termés. De nem csak a mag lesz a korán megdült gabonaféléknél töpörödött, szintelen és fénytelen, hanem a szalma is elveszti rendes színét.

Már most lássuk, hogy milyen uton és módon lehet a megdülés ellen védekezni? Az előbb már felemlítettük, hogy mindazon körülmények, a melyek a gabonafélék száraiknak tulságos beárnyékolását előmozdítják, egyuttal a megdülést is előidéznek, ezeknek okuk a sűrű vetés, a talajnak tulságos sok nitrogén tartalma és végül az időjárás.

A sűrű vetés ellen a legjobban védekezhetünk a sorvetőgépekkel, mivel azok által a vetés sűrűségét szabályozhatjuk, továbbá a sorok közé a világosság jobban tud behatolni, mint a szórvetésnél, a miért is egészen bátran állíthatjuk, hogy helyesen beállított sorvetőgéppel leginkább védekezhetünk a megdülés ellen.

A megdülést okozhatja a talajnak tulságos sok nitrogén tartalma is, mert minél jobb erőben van a talaj, annál bujábbak a gabonafélék és ennél fogva azután annál nagyobb a beárnyé-

kolás, így például friss trágyába vetett gabonafélék a leghamarább szoktak megdülni. Egyben azonban megjegyezzük, hogy a nitrogén a megdülésnek nem közvetlen oka, hanem csak közvetett, mert ha a gabonafélék elegendő mennyiségű világosságban részesülnek, adhatunk alájuk egész bátran nitrogént, azok még sem fognak megdülni.

A megdülésnek oka lehet az időjárás is, mert minél kedvezőbb az időjárás, annál könnyebben bekövetkezik a megdülés; éppen azért bármennyire helyesen szabja is meg a gazda a vetőmag mennyiségét, bármennyire is vigyáz, hogy talaja túl kövér ne legyen, a megdülés ellen még sincsen teljesen biztosítva, mert az időjárást előre tudni nem lehet, már pedig meleg és kellő csapadékokkal bíró időjárásnál a nem tulbuja földben, a nem sűrűn vetett gabonafélék is oly sűrűvé válhatnak, hogy azok megdülésük okvetlen bekövetkezik, míg ellenben aszályos esztendőken a megdülés igen ritkán fog előfordulni.

A megdülésre nagy befolyással van a gabonafajtája is, a miért is növény nemesítőink szelektálásaikkal éppen oda törekednek, hogy az általuk termelt vetőmag minél inkább képes legyen a megdülésnek ellenállni; a miért is a kiválasztásnál nem csak a kalászok hengeres stb. voltára vannak tekintettel, hanem a száruk legalsó bütökéinek a gyökérszétől való internodiumára is, illetve a minél kisebb ezen internodium, annál jobban fog az a megdülésnek ellen tudni állani, továbbá tekintettel vannak a szalma vastagságára is, mivel a vékony, gyenge szalmájú gabonafélék sokkal hamarabb fognak megdülni, mint a keményebb, vastagabb és merevebb szalmájúak.

Végül lássuk, hogy miképpen lehet még a megdülés ellen a fentiek kivül védekezni? Így mindenekelőtt friss trágyába nem lesz célszerű gabonaféléket vetni s ezért ezt, ha csak lehet, tartsa minden gazda szemelőtt, továbbá jó erőben lévő földbe mindenkor kevesebb magot vessünk, mint a többi földekre; még jobb azonban a tulságos buja földekre vagy friss trágyába kapásokat vetni, a melyeknél a megdülés veszedelme ki van zárva.

A megdülés ellen lehetőleg még kora tavasszal kell védekezni, a miért is nem lehet eléggé ajánlani, hogy a már tavasszal sűrű vetések legeltetéssel, hengerezéssel és sarlózással ritkítottassanak.

A mi a megdülés veszedelmét illeti, itt még megjegyezzük, hogy valamennyi szalmás gabonaféle között a buza dül meg a leggyakrabban, a

legritkábban meg a zab, úgy hogy gazdáink, ha megdülésről beszélnek, vagy attól félnek csaknem kizárólagosan a buzát értik ezalatt.

Előnyös kihasználása a szalmakazalozó elevátoroknak.

A kazalozó elevátorokkal a kazalrakást, ha nem előre megállapított terv alapján kezdjük meg, mindannak daczára, hogy az elevátor a szalmát a cséplőgéptől már eltávolította, költséges drága munkát fogunk végezni.

Ha azonban a kazalrakást a következő módon végezzük, azt könnyen és olcsón eszközölhetjük; ugyanis a cséplőgépet ha már felállítottuk és az elevátor a cséplőhöz fel lett állítva s a munka megindult, kezdetben az elevátorról lehulló szalmát, mivel az a kazal végétől mintegy két öltre szóródik le, hagyjuk ott, a hova leszóródik, nagyobb rakásba gyűlni, oly formán, hogy ha már a munkát a szalmakazal rakásával megkezdjük, ne kellesen minden villa szalmát felfelé emelve a kazalrakóhoz vinni, hanem a magasabb csomó tetejének oldalába szurva a villát, azt lefelé huzva, kis erővel a kazal bármely szélére helyezhessük.

Legelső sorban megrakjuk az elevátor alatt, az elevátor állványától 1 méterre kezdve a kazal végét, vagy oldalát és azután, ha véggel rakjuk a kazal az elevátor felé, a kazal két oldalát és végét rakjuk meg, rézsut hagyva azon oldalt, a mere a kazal még rakatni fog, s ezt, ha fel-emeltük, mintegy 2—3 méter magasán, akkor az elevátort még nem fogjuk emelni, hanem a szalmát most már a kazal hosszában mindég lefelé hányva, mindaddig végezzük, míg a rakandó kazal másik végét el nem értük, s odáig a szalma elhányása meg nem nehezedik, a mint a kazal vége majdnem oly magasságot ért el, mint a milyen magas az elevátor alatt. Akkor az elevátort ismét egy öllel feljebb emeljük, s így az alatta képződő magasságig a kazal az elevátor alatt ismét felemeljük, ily módon a fel-emelt kazalról, az elevátor alól a szalma ismételten könnyen lefelé hányva továbbítható, ezen eljárási móddal, mindaddig, a míg a kazalozó alatt a kazalozót legmagasabb pontjáig felemelve, azt el nem érte és az egész kazal hosszában a kazal egyforma magas lesz, három ember a szalmát könnyen elrakhatja.

A mint azonban az elevátor legmagasabb állásától kezdve, a szalmát felfelé kell adogatni, akkor már 4—5, sőt mikor a kazal tetőzete készül, 6 emberre is lesz szükség, hogy az

új szalmából csinált szecsát ne adgyanak nékiek, Szent Mihály nap előtt.

167. Mindgyárt Pünkösöd után, és Ur nap tájban reggel 8. orától fogva 3. és 4. óráig vigyázni kell az Raira, mert akkor szokot ki-menni, és tart ez a' Rai bocsatás 5. hétig, vagy tovább-is.

Ennek az hónap fogytára, ganét hordanak az őszi vetés alá való földekre, és azt utólyára meg-forgattak, hogy az ganéi alól essék.

168. Ebben az hólnapban, igen reá kell vigyázni az fákon termő hernyókra; azért az apró fákról minden száraz levelet le-köll szedni; és el-tapodni. Hasonlóképen az hangyákról is, az kik ellen végy tölgy fából reszelt hulladékot, és azt az eső előtt hincsd-el az fa körül. Avagy kapáld meg környös környül egy kevesé az földet, és töles kemény földet környüle. Item kend meg-alól a' tőkét szurokkal, avagy szekér kenővel, avagy sópróval, nem mennek által

raita; hasonlóképen ha az selyem szálát fa olai-ban mártod, és a val kötőd által, de egynehány-szor cselekedgyed.

169. Sz. Iván nap között, és Ur nap között, leg-jóbb szemre, sípra, levélre óltani, ha az fa hámlik, avagy mizgál, az újság előtt, avagy utánna három, és négy nappal, kinek miként kell lenni, az kertész könyvbe bővebben.

Sz. Iván nap tájban kell az éretlen diót le-szedni, minek-előtte meg-keményedjék az heja, nád-mézben kell bé csinálni. Miképen kellessék annak meg-lenni, ez következő hólnapba fel találod.

170. Mikor a' Ró'sa virágzik, a' jó gazda ember fok vad ró'sát, vagy parlagi ró'sát hozat magának, és abból ró'sa vizet éget, vagy az kerti ró'sából. Azon kívül Ró'sa Julepet, Ró'sa Syrupot, Ró'sa czukort, Ró'sa lisztáriumot, Ró'sa ezetet, Ró'sa mézet, Ró'sa bort, Ró'sa irat, és más hivesítő eszközöket.

Ebben az hólnapban csüröket, pajtákat ki-kell tisztítani, minden ganéj, por, és egyéb gazbúl, hogy az le-aratott gabonát tiszta helyre rak-hassák. Arpát le-aratni. A' szőlőben az tőkén ki-nőtt hejában való vesszöt le-metélni. Egy részét a' gabonának ki-csépíteni, hogy vetni való legyen. Az bé-öltött szőlő-venyikét meg-kell kapálni.

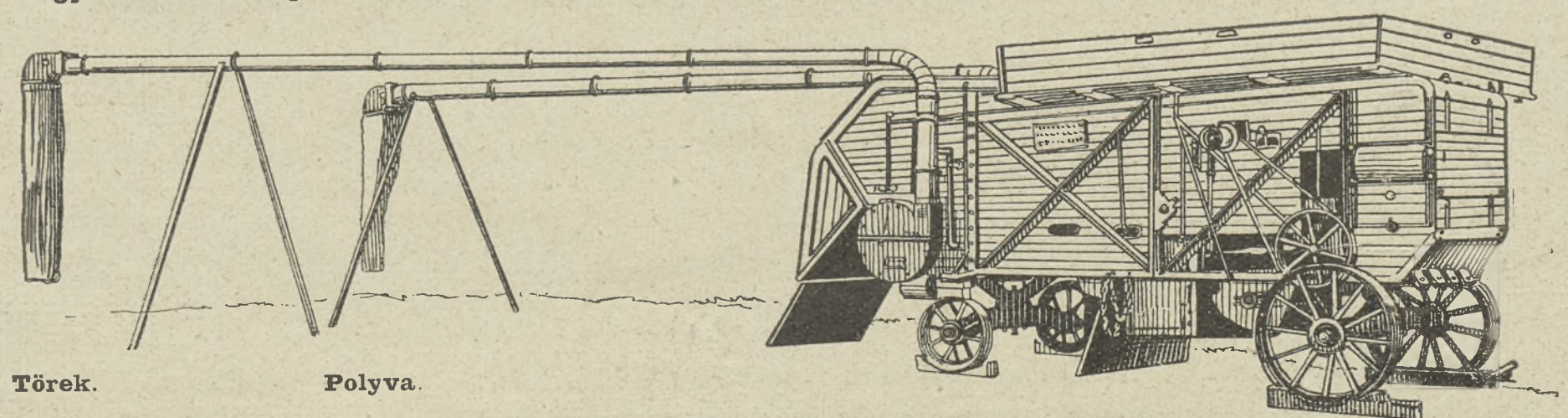
171. Ettül az hólnaptól-fogva Juliusnak közé-peig, minden-féle fát ólthatni szemre, sípra, s a' t.

Az melly fának a' gyökerét meg-kapálták, ebben az hólnapban megint bé-fedgyék.

A' szénát, a' kit ebben az hóban gyűjtenek, az árnyékon, szárazszák, jó édes eledel lészen. És minek-utánna az füvet le-kaszálták, vizet böcsássanak az rétekre, hogy farjúnak való fü jobban nőhessen rajta.

Szabadalmazott polyva- és törek-elfuvó készülék minden irányba forgatható karokkal.

Nagy munkás-megtakarítás! Kényelmes portalan cséplés! Pormentes tiszta polyva!

Legtökéletesebb rendszerű gőzcséplő készletek.

Szabadalmazott WELGER-féle

SZALMAPRÉSELEVÁTOROK, UTIMOZDONYOK.

Első Magyar Gazdasági Gépgyár R.-T.
Budapest, VI., Váci-ut 19.

Jutányos árak. Kedvező feltételek. Teljes jótállás.

elevátor által felemelt szalmát a kazlon képesek legyünk a nélkül a kazal tetőre felrakni, hogy annak egy részét az elevátor visszahozza.

Ott, a hol a nagy törek külön czélokra nem lesznek felhasználva, czélszerű a szalmahordó elevátort úgy állítani, hogy abba a szalmával egyidejűleg a nagy törek is belevezetést nyerjen, ezen állításával az elevátornak megtakarítható a nagy töreknek a gép alóli kihuzó és a géptől elhordáshoz szükséges, 3 napszamos vagy részes.

Hogy azonban a nagy törek az elevátorba bevezethető legyen, a cséplőgép nagy törek rostájának kiálló deszkavégéhez még egy 25 - 30 cm. széles deszka rézsutos állásban lefelé irányítva, oly módon erősítendő fel, hogy az a nagy töreknek az elevátor garatjába való vezetését könnyen teljesíthesse.

A nagy töreknek a szalmával való összerakásával az almozásra szánt szalmánál, csak hasznunkra fog válni, mert az ily kevert szalmából a trágya érése gyorsítva lesz, mivel a törek több nedvességet vesz fel, mint a szálas szalma.

Az etetésre szánt szalmánál a nagy töreknek bekeverése szintén indokolt, a mennyiben ha azt vegyesen adjuk a marha elé, kevésbé fordul elő azon kellemetlen állapot, a mely a tiszta nagy törek etetésnél gyakori, hogy az állatok szájában, a fogak tövén, a természálka összecsomósodjon s a jószágot táplálkozásában gátolja, de meg sok esetben az állatok száját kisebbiti, mert ha a nagy törek a szalmával vegyest ettetik, a szalma részben megakadályozója a törekszálka lerakásának, vagyis tisztítólag hat a jószág szájszervezetére.

Semmi indok sem védi tehát azt, hogy a nagy törek a szalmával együtt az elevátor segélyével ne vitessék a kazalba, sőt indokolja ezen körülmény azt, hogy a cséplésnél megtakarítható kézimunka felesleges kiadást ne képezzen.

Az elevátornak a cséplésen kívül még azon hasznossága is igazolást nyert, hogy azzal a cséplés előtti időszakban olcsón hordathatjuk kazalba a szálastakarmányokat és a hol kevés takarmány lesz kazalba rakva, ott elegendő az elevátort kézierő hajtásra oly módon berendezni, hogy a szénakazal rakandó helyének végére az elevátort felállítjuk, s a hátsó két járó kerekét alá támasztva, a járkerekeket kiszedjük, hogy az elevátor hajtótengelyének két végére a szíjkerekek levétele után két nagy lendítő- s hajtó-fogóval ellátott vaskerekeket teszünk, ily módon 4 ember elég könnyen végezheti kevesebb takarmánynak az elevátorral a kazalba való emelési munkáját.

Ott azonban, a hol nagyobb tömegű szálas takarmányok kazalba való rakása válik szükségessé, czélszerű az elevátort járgányhajtással kapcsolatba hozni, vagy ha még gyorsabb munkát kívánunk végezni, az esetben közvetlen a lokomobillal hozhatjuk kapcsolatba az elevátort, hogy annak munka végzésére a gőzerőt használhassuk fel.

Ha járgánnyal vagy lokomobillal hozzuk kapcsolatba az elevátor hajtását, akkor oly módon állítsuk fel a járgányt vagy lokomobilt, hogy azoknak egyszeri felállításával, két kazal széna legyen megrakható, magával a lokomotívval, ha felállítjuk, egyhelybeni állásából négy kazal szénát is rakhatunk az elevátorral, azért, mert az elevátor mindkét oldalán elhelyezett hajtókerek és a két kis vezető szíjkerék segélyével a szíjhajtás oly módon irányítható, hogy annak segélyével az elevátor állítása tetszés

szerinti elhelyezést nyerhet a nélkül, hogy a lokomobilt helyéből elmozdítani kellene.

A járgánnyal felállított kazalozóval oly módon rakhatunk két kazal a járgánynak egyszeri felállításával, ha a kazlakat az elevátorra véggel rakjuk, ily módon, ha az egyik kazal megraktuk, a kazalozót megfordítjuk az ellenkező irányba és felállítva, a második kazal ismét rakható.

Természetesen a hajtósíj ez esetben a járgány és elevátor kerékre k. resztezve teendő fel.

A lokomobillal kapcsolatban felállított elevátort elegendő hosszú hajtósíj alkalmazásba vétellel, a lokomobil egyhelybeni állása mellett, négy szénakazal rakására vehetjük igénybe, oly módon, hogy a kazlakat véggel rakjuk az elevátorra és ha egy kazal készen van, az elevátort állásának ellenkező állásba oly módon állítjuk, hogy a második kazal az első kazallal egy hosszirányban állva, a kazal két rakó vége között az elevátor kétszeri hosszának megfelelő távolság marad.

Ha a második kazal is elkészült, akkor az elevátort a lokomobil hátsó részénél éppen úgy állítjuk fel, mint az a lokomobil elején lett felállítva és az ily módon álló elevátorral, ha a harmadik kazal is elkészült, megfordítjuk az elevátort a negyedik kazal rakásához, a melynek befejezése után a már kész négy kazal belső végeinek határai által képezett négyzetben középen fog állni a lokomobil, hogy a szénakazlak a kellő távolságban legyenek egymástól, azt a hajtósíj hosszúságának alkalmazásával érhetjük el.

Jaloviczky János.

KÖNYVISMERTETÉS.

Ujabb tapasztalatok a burgonyatermelés terén. A m. kir. földmívelésügyi miniszter fennhatósága alatt álló orsz. m. kir. növénytermelési kísérleti állomás kiadványai sorában legújabbán megjelent az „Ujabb tapasztalatok a burgonyatermelés terén“ című füzet, melyben Grábner Emil az állomás által az utóbbi években nagyobb arányban végzett és a gyakorlati gazdáknak is tanulságos burgonya termelési és trágyázási kísérletek eredményeit írta meg.

A füzetet mindazok, a kik levelező lapon az orsz. m. kir. növénytermelési kísérleti állomáshoz Magyaróvárra fordulnak, ingyen megkapják.

KÉRDÉSEK ÉS FELELETEK.

Kérdés. Hereunt luczernás megjavítása. 7 évvel ezelőtt törtem föl egy jó luczernást, közben kétszer megrágyáztam és gazdasági művelésre használtam. Mult évben újra bevettem luczernával, de a fejlődés ki nem elégít. Az szurt nekem leginkább szemet, hogy egy darabot más táblából, melyben luczerna emberemlékezet óta nem volt, hozzácsatolván, ebben a luczerna remek, tehát daczára a 7 éves nyugvásnak, úgy látszik, hereuntsággal van dolgom. Mit tehetek ez ellen?

P. L.

Kérdés. Rétek trágyázása istállótrágyával.

Szárazosabb rétemen nagyon kevés széna terem. Láttam hasonló réteket istállótrágyával meghordani, melyet tavasszal legereblyéztek róla. Ajánlható ezen eljárás?

L. V.

Kérdés. Védekezés a vértetű ellen. Gyümölcsfáimon a vértetű megjelenését ész-

letem, miféle biztos szerrel küzdhetek ezen veszedelmes ellenség ellen?

B. Gy.

Kérdés. A rovarfogó enyvygyűrűk alkalmazásának ideje.

Mikor kell a gyümölcsfákon a rovarfogó enyvygyűrűket alkalmazni, hogy a rovarirtás teljes sikerű legyen?

K. V.

Felelet. Szürke ló puczolása című kérdésre.

I. Faszenet porrá kell törni és vele a szürke ló szőrét jól ledörgölni és utána pucolni. Az eredmény nagyon kielégítő.

L.

II. A szürke vagy fehér lovat legegyszerűbben és leggyorsabban tisztíthatjuk, ha a megszáradt vagy szárazra csutakolt trágyafoltokat közönséges csizmatisztításhoz használt „Schuhwichs“-szal bekenjük, ezt a foltokon megszáradni hagyjuk és a kefével lekeféljük, miáltal a piszok teljesen el lesz távolítva; ha egyszeri bekenés nem volna elegendő, ismételjük ez eljárást, mely meglepő eredményt biztosít.

Bethlenfalvy.

Felelet. Desinficziálás a sertésveszes ólaknak című kérdésre.

E czélra legbiztosabb a Formaldehyd és fél-mangánsavas káli. Egy 100 köbméter kiterjedésű ól fertőtlenítése ekként megy végbe. Veszünk 4 liter 40% os formaldehydot és egy üres kádba öntjük. Az ól ajtait és ablakait szellőztetőit jól elzárjuk és ekkor 2 kilogramm fél-mangánsavas káliit keverünk bele, miközben 4 liter vízzel felhígítjuk a folyadékot. Ekkor otthagyjuk gyorsan a helyiséget és lezárjuk az ajtót. A fél-mangánsavas káli pár pillanat alatt kihajtja a folyadékból a formaldehyd gázokat, a melyek mérgező hatásuknál fogva az állatok átjárt helyiséget erősen fertőtlenítenek. 6 óra múlva az ólat ki lehet nyitni és szellőztetni. Emberi lakások fertőtlenítésének is ez a legjobb módja.

C.

Felelet. A sertésfiaztatóban levő vasrács megóvása rozsdától című kérdésre.

I. Olcsó és jól tapadó máz vasrácszatra közönséges kőszénkátrány; valamivel drágább, de szintén e czélra használhatók az ugynevezett Bessemer-festék: a Lutz-féle gyárban kapható.

Mittweg Dénes.

II. Ajánlható e czélra a Bessemer-festék, a mely olcsó is és jól is szárad és mérges anyagokat nem tartalmaz. Kétszer bemázolva a rácszatot, több éven át nem lesz bajunk a rács mázolásával.

L.

Felelet. Rhode Island tyukok beszerzési forrása című kérdésre.

Ajánlatos beszerzési források: dr. Ludwig Rezső ügyvéd tenyészete Alagon (Pest m.); a „Szárnyasaink“ baromfitenyésztő telepe, Parthay Géza tulajdona, Hajda pusztá, u. p. Pilis (Pest m.); özv. Baky Béláné baromfi telepe Súrdu, u. p. Zákány. Miután ezen fajta immár nagy elterjedésnek örvend, ajánljuk kérdéstevő szíves figyelmébe a szaklapok hirdetési rovatait, a melyekben számos, az Islandi fajtát tenyészítő hirdetését megtalálhatja.

B. G. F.

A kiváló bór- és lithiumos gyógyforrás

SALVATOR

vese- és hólyagbajoknál, kőszénynél, cukorbetegségnél és hurutos bántalmaknál kitűnő hatású.

Természetes vasmentes savanyúvíz.

Kapható ásványvízkereskedésben vagy a Szinye-Lípózi Salvator-forrás Vállalatnál Budapest, V. Rudolfrakpart 8.

A LEGJOBB MAGVAK

MAUTHNER ÖDÖN

CSÉSZKIRUDVARI MAGNÁGYKERESKEDESBEN KAPHATÓK

VI. ROTTENBILLER-U 33. BUDAPEST. IV. KOSSUTH-LAJOS-U 4.

ARJEGYZÉK KIVÁNATRA INGYEN ÉS BÉRMENTVE KÜLDETİK MEG

Az e lapokban foglalt czikkékért minden utánnyomási jog fentartva.

Kéziratokat a Szerkesztőség nem ad vissza.

Telefon: 623.

TARTALOM.

	Lap
Kodolányi Antal 50 éves írói jubileuma. — y. ...	377
Szemle. — y. ...	378
Tárca. Calendarium Oeconomicum Perpetuum ...	378
Érvelések a Kőszegi-gép körül. — Schmahl Gottfried ...	379
Motorikus talajművelő-gépek. — Jalsoviczky János ...	379
Gyümölcsfapermetező-gép ...	380
A szalmás gabonafélék megdülésétől. — Bászai Elek ...	380
Előnyös kihasználása a szalmakazalozó elevátornak. — Jalsoviczky János ...	381
Könyvismertetés ...	382
Ujabb tapasztalatok a burgonyatermelés terén.	
Kérdések és feleletek ...	382
Kérdések: Hereunt luczernás megjavítása. P. L. — Rétek trágyázása istállótrágyával. L. V. — Védekezés a vértetű ellen. B. Gy. — A rovarfogó enygyűrűk alkalmazásának ideje. K. V.	
Feleletek: Szürke ló puczolása. L., Bethlenfalvy. — Desinficziálás a sertésvész ólaknak. C. — A sertés-fasztatóban levő vasrács megóvása rozsdától. Mittag Dénes, L. — Rhode Island tyukok beszerzési forrása. G. F.	
Hírek ...	383
Aprók ...	385
A gyümölcs konzerválása hideggel. — Olcsó védekezés a vihámcsapások ellen. — Az iparszerű cséplés és a vasárnapi munkaszünet. — Bodzapálka készítése. — Lehet-e a szőlőket csak műtrágyákkal termelésben tartani? — A csicsóka.	

HIREK.

Időjárás Jásznagykunszolnokmegyében. Az időjárásban egészben véve nincsen változás, az állandóan száraz, kevés zivataros helyi eső kivételével. A mi kevés csapadék eset, az csak a vetéseknek a teljes tönkrejutását néhány napra továbbra halasztja. A buza bokrosodás nélkül is ritka lévén, tele mindenféle dudvanövényt, sok helyen elég bőven vadrepcevével, eddig féltérmmel biztatott. Ezen reményről is le kell már most az állandó szárazság miatt mondani. A buza földtalaja két ujjnyi széles repedésekkel, nem bírja már a ritka növényzetet sem táplálni. Már nemcsak nappal sodrosodik a buza levele, hanem sok helyen már aszik is, kivált szikes talajokon. Ily talajokon az eső már ez évben elkésett. Nem adja ez már meg a vetőmagját sem. A szépen kikelt és nagy reményekre jogosított tavaszi vetések, mint árpa és zab is, már napról napra hanyatlanak. Ezek is egy hét múlva esőhiány miatt a buzák sorsára jutnak. Tengeri, répa és mindenféle takarmánynövény is a szárazság miatt a végpusztulás felé közelg. A múlt év ezen évhez képest még kielégítő volt, mégis mit eredményezett a termény- és takarmányárakban. Mi lesz ezen év után? A nagy Alföldön sem embernek, sem jószágoknak nem lesz tápláléka, sem fűtőanyaga. Mit teszünk a jószággal? Jásznagykunszolnokmegye, 1909. május 27-én. N.

Gelléri Mór jubileuma és kitüntetése. Gelléri Mór királyi tanácsosnak, az Országos Iparegyesület elnökének jubileumát, újságírói munkásságának negyvenedik évfordulóját vasárnap ünnepelte Szeged városa. Az ünnepélyen a szegedi írókon, az ipari és közgazdasági körökön kívül az ország legtekintélyesebb testületei vettek részt. A budapesti egyesületek kiküldöttei vasárnap délelőtt különvonattal érkeztek Szegedre s velük jöttek a Budapesti Újságírók Egyesületének képviselői: Purjesz Lajos főtákar és Kálnoki Henrik ellenőr. Az ünnepély délelőtt 11 órakor az ipartestület székházában diszkozgyűléssel kezdődött, a melyen Rainer Károly, Pálffy Dániel, Bozsó János és Schwartz Rudolf üdvözltek a jubilánst. Utána a különböző testületek

tisztelegtek Gelléri Mórnál. Délután 4 órakor a városháza közgyűlési termében Lázár György dr. polgármester elnöklésével a Dugonics-Társaság ünnepelte a kiváló szakírót, mint tiszteleti tagját. Az ünnepi ülésen Gelléri Mór „Egy hírlapíró jegyzeteiből“ czimmel olvasott fel néhány igen érdekes epizódot újságírói pályafutásából. Ezután Balasa Ármin dr. osztályfőnök méltatta Gelléri Mór érdemeit s üdvözlte őt a társaság nevében, majd a szegedi hölgyek tisztelegtek az ünnepelt előtt. Este 8 órakor több száz teritékes banket volt az ünnepelt tiszteletére, melyen Lázár György dr. Szeged közönsége nevében, Szmolény Nándor pedig a szegedi írók nevében mondott felköszöntőt s átnyújtotta Gelléri Mórnak a szegedi írók aranytollát. — A jubileum alkalmából a király a harmadosztályú vaskoronarendet adományozta a jubilánsnak, mihez mi is szívből gratulálunk.

A kereskedelmi szerződés Szerbiával. A Magyar Kereskedelmi Csarnok hosszabb fölterjesztést intézett a kereskedelemügyi miniszterhez, a melyben arra kéri a minisztert, hatna oda, hogy Szerbiával mielőbb megfelelő kereskedelmi szerződés legyen megkötendő. A fölterjesztés elmondja, hogy kivitelünk Szerbiába már erősen emelkedni kezdett és a legjobb uton voltunk a szerb piac meghódítására. A szerződés-telen állapot azonban veszélyezteti az eddig elért eredményt. A míg a politikai viszony feszült volt, a hazafiság parancsolta a hallgatást. De most, midőn a politikai tekintetek megszűntek, elérkezett az idő, hogy iparunk és kereskedelmünk részére új tért hódítsanak. Ennek első föltéte, megfelelő kereskedelmi szerződés kötése. A kormány jelentékeny összeget áldoz arra, hogy fejlessze zsenge iparunkat. Ez áldozatok nagyrészt kárba vesznek, ha viszont lehetlenné tétetik abba az országba ipartermékeinket kivinni, a mely természetes fogyasztó piaczként jelentkezik iparunk és ennek révén kereskedelmünk részére. Végül arra kéri a minisztert, hasson oda, hogy Szerbiával megfelelő kereskedelmi szerződés megkötése által a jelenlegi szerződésnélküli állapot minél előbb megszűnjön és a magyar iparnak és kereskedelemnek ismét megadassék a mód arra, hogy termékeivel kimehessen ebbe a szomszéd országba.

Ellenkezésbe jutott ismét a kereskedelem és ipar a nyerstermelővel, de remélhetőleg nem fog sikerülni a földmívelési létérdekünket képező határozat a Magyar Kereskedelmi Csarnoknak áttörnie.

A palicsi nagy gazdaggyűlés. A Magyar Gazdaszövetségnek Palics-fürdőn június 23-án a földmívelésügyi miniszter elnöklésével tartandó gyűlése iránt mind nagyobb érdeklődés mutatkozik úgy a kisgazdák szervezetei, mint a közép-birtokosok részéről. A nagygyűlés programját már végleg megállapították. A földmívelési miniszter elnöki megnyitója s Bernát István igazgatói jelentése után Mailáth József gróf fog beszélni a közép-birtokos osztály helyzetéről, Mezey Gyula a közigazgatásunkról és a szociális tevékenységéről, Meskó Pál pedig az agrárius és a szövetségi sajtóról. A gyűlésen résztvevők vasuti kedvezményben részesülnek.

A buza olcsóbbodik. A hétfői rendkívül szilárd irány után a buza ára olcsóbbodott. Ugyanis országos eső köszöntött be, azonkívül a külföldön is volt eső és mivel ez most még sokat javíthat a vetés állapotán, a hausse angamentből megint lebonyolítottak néhány kötést. A forgalom azonban, mivel nagyobbára csak a helyi spekuláció kötötte az üzletet, rendkívül mérsékelt volt. A zárathoz képest különben az októberi buza ára 30, a rozsé 28, a juliusi tengerié 18, az októberi zabé 12 fillérrel olcsóbb.

A fővárosi malmok üzemének bezűntetése. A fővárosi malmok üzemüket a legújabb értesülés szerint egy hónapra bezűntették.

A Nógrádmegyei Gazdasági Egyesület most tartotta tavaszi rendes közgyűlését Hanzély Gyula elnöklete alatt. A számvizsgálóbizottság jelentésének tárgyalása után, a közgyűlés gróf Károlyi Mihályt, az O. M. G. E. elnökét megválasztása alkalmával egyhangú lelkesedéssel táviratilag üdvözli. Szegényebb sorsu és takarmányhiányban szenvedő 50 községet, tenyész-apaállatok beszerzéséhez, 2009 kor. segélyben részesítettek. Az egyesület a „Hangya“-nál több részvényt jegyzett s a „Hangya“ is belépett az egyesület alapító-tagjai sorába. Ezután Siklai Iván titkár terjesztette elő jelentését. Megemlíti a jelentés az egyesület 25 éves jubileuma alkalmából megtartott közgazdasági és mezőgazdasági kiállítás sikerét, melynek során a szép fejlettségű „nógrádi tájfajta“ bemutatása a gazdák osztatlan tetszését vívta ki. Több helyen tartott az egyesület háziipari tanfolyamot és téli gazdasági előadást. Az állattenyésztés emelésére 8000 koronát fordítottak, hasonlóképpen a baromfi-tenyésztés emelése és nemesítése szempontjából a tanítók között több fajkakast osztottak szét. Végül az évi jelentés az országos fontosságú mezőgazdasági eseményekről számol be. A közgyűlés több adminisztratív ügy letárgyalása után ért véget.

A Krassószörényvármegyei Gazdasági Egyesület igazgató-választmánya Issekutz Aurél alispán, egyesületi alelnök elnöklésével most tartotta meg Lugoson rendes ülését, melyen Póka József egyesületi titkár javaslatára kimondták, hogy a földmívelésügyi miniszter megkeresésére a vármegye területén lévő természeti emlékek védelméről a megye törvényhatósága intézkedését az egyesület minden téren támogatni fogja. A június hónap 6-án megtartandó országos gazdaggyűlésre Bukovinszky Artur egyesületi alelnököt küldték ki. Póka József egyesületi titkárt pedig megbízták, hogy az ugyanakkor Budapesten tartandó országos tenyész-állatkiállítás tanulmányozására csoportos utazást rendezzen. Elhatározták továbbá, hogy szeptember hónap utolsó napjain megyei gazdasági kiállítást rendeznek, melynek rendező-bizottságában Issekutz Aurél elnöklésével Rieger Nándort, Bukovinszky Arturt, Eckstein Fülöpöt, Nagy Károlyt és Póka Józsefet választották meg.

Olaszország külkereskedelmi forgalma Magyarországgal és Ausztriával. Az 1908-ik esztendőben a következőképpen osztott meg Olaszország és Magyarország, meg Ausztria között a külkereskedelmi forgalom. A bevétel:

Sör 2,146.000, gyarmatárak 994.000, vegyészeti termékek 5,330.000, kender- és lenárak 1,384.000, gyapot 1,523.000, gyapju és hulladék 3,523.000, gyapjuárak 2,462.000, selyembűb 10,438.000, selyemszövetek és hulladékok 9,676.000, selyemárak 899.000, épületfa 92,752 ezer, tűzifa és faszén 4,897.000, butor és famunkák 2,946.000, cellulozé 9,303.000, papír és papirkéreg 2,823.000, nyersbőrök 3,266.000, cserzett bőrök 2,669.000, ócskavas 338.000, öntöttvas 1,201.000, vas és aczél 2,588.000, vasmunkák 4,666.000, nikkeltől való czikkék 1,917.000, egyéb fémek 2,491.000, tudományos készülékek 1,305.000, megmunkált drágakövek 1,659.000, terméskövek stb. 7,472.000, kőszén 2,428.000, agyagárak 1,363.000, üvegárak 3,347 ezer, gabona és főzelék 5,001.000, gyümölcs és főzelék 781.000, növényi termékek 1,289.000, lovak 28,614.000, szarvasmarha 35,450.000, halak és héjas állatok 1,478.000, gyöngyház 2,588

Arankamentes

vagy legalább

arankamentesíthető

Kisarankás

LŐHERÉ

LŐHERÉ

és

LŐHERÉ

magot

vásárol

a legmagasabb árakon

HALDEK

magnagykereskedése, József főherceg ő cs. és kir. fensége udvari szállítója

Budapest, V., Bálvány-utca 6. szám.

ezer, rövidárak 3,111.000, különféle 29,699.000 lira értékben, vagyis Magyarországnak és Ausztriának összes importja 306,911.000 lira értéket képviselt az 1908. évben.

Olaszország kivitele Magyarországra és Ausztriába a következő cikkekkel állt: olivolaj 2,750.000, agruma kivonat 2,290.000, borkő 450 ezer, vegyészeti termékek 4,865.000, kender 7,036.000, len- és kenderszövetek 1,214.000, gyapotfonál 1,810.000, gyapotszövet 5,175.000, selyem 608.000, selyembubó 2,063.000, selyemárak 15,345.000, selyemszövetek és szalagok 2,142.000, egyéb selyemkémiaárak 533.000, kékhez való gyökerek 662.000, fahordók 389 ezer, butorok 1,382.000, kosármunkák 367.000, szalmafonatok 367.000, nyersbőrök 367.000, papír és könyvek 2,550.000, bőrkefű 319.000, cserzett bőrök 626.000, márvány és alabastrom 1,004.000, építőkövek 649.000, kén 2,611.000, üvegárak 309.000, rizs 4,386.000, tengeri 735 ezer, gesztenye 1,348.000, burgonya 1,005.000, térszárak és liszt 827.000, korpá 2,063.000, friss virágok 2,274.000, friss főzelék 5,297.000, narancs és citrom 9,802.000, egyéb friss gyümölcsök 5,290.000, szárított gyümölcs 15,919 ezer, egyéb növényi termékek 5315, szarvasmarha 350.000, szárnyas és tojás 1,555.000, halak és héjas állatok 1,437.000, selyemhernyó tojások 1,417.000, sajt és vaj 4,250.000, ágytoll 981.000, korallok 1,421.000, rövidárak 579.000, kalapok 1,315.000, művészeti cikkek 895.000 lira és különféle 18,374.000 lira, vagyis az összkivitel 149,803.000 lirára rugott. Magyarország és Ausztria bevitele tehát Olaszországra 1908. évben 306,911.000 lirára rugott az 1907. évi 240,708.000 lira importtal szemben; Magyarország és Ausztria több bevitele tehát 66,203.000 lira értéket képviselt. A fentebbi számok ideiglenes számok. Miután a végleges számok 1907. évre 249,433.000 lirára helyesbítettek, így az 1908. évi tényleges több bevétel az 1907. évi bevittel szemben 57,478.000 lirára mérséklődik. Olaszországnak Magyarországra és Ausztriába irányuló kivitele 1908-ban 179,803.000 lirát tett ki az 1907. évi 151,507.000 lirával szemben, vagyis a kivitel ez adatok szerint 1,704.000 lirával hanyatlott. Az 1907. évi végleges számok 158,042.000 lirára helyesbítették a kivitelt, úgy hogy a kiviteli csökkenés ténylegesen 8,239.000 lirát tett ki 1908. évben az 1907. évi kivittel szemben. A kereskedelmi mérleg Magyarország-Ausztria és Olaszország között 1908-ban a múlt évvel szemben a bevittet illetőleg 57 millió lirával, a kivittet illetőleg 8 millió lirával, vagyis összesen 65 millió lirával Magyarország és Ausztria javára billent.

Kertészeti kiállítás Ujaradon. Vasárnap délelőtt 10 órakor nyitotta meg nagyszámu közönség jelenlétében Kristofcsák Gyula róm. kath. apátplébános az ujaradi katolikus ifjúsági egyesület által annak székházában rendezett kertészeti kiállítást.

A kiállítás minden várakozáson felül sikerült és daczára annak, hogy az anyagra nézve kizárólag csak helyi volt, oly szép és számra nézve oly nagy volt, hogy azt minden tulzás nélkül a városi iparszarnokban is el lehetett volna helyezni. A kiállítók számra nézve 108-an voltak. A kiállított anyagok közül különösen feltűntek a 4—5 kg.-os tökök, 50—75 cm. hosszú ugorkák, zöldbab, zöldborsó, zöldpaprika, paradicsom, kalarabé, zeller, a különféle fajtájú szebbnél-szebb retkek; a virágok közül az illatos violák, pelárgóniák, szegfűk, margueritte.

A kiállítás megnyitása után délelőtt 10 óra 30 perctől az uradalom sörházának nagytermében a vándorüléssel egybekötött előadások a szövetkezetekről lettek megtartva. Az első előadást Gulácsy Dezső, a Délmagyarországi Mezőgazdák Szövetkezetének igazgatója tartotta meg, melyben a termelési szövetkezés fontosságára és annak nagy horderejére hívta fel a hallgatókat. A második előadást Leicht Zsigmond, a Magyar Élelmiszer Szállítók R.-T.-nak intézője

tartotta, a termelési szövetkezetekről és a terményeknek szövetkezeti uton való exportjáról, egyben R.-T.-nak a legmesszebb menő támogatásáról biztosította az egybegyűlteket.

Egyben felemlítendő, hogy a kiállítók terményeinek legnagyobb részét a látogatók megvették, úgy hogy ezen kiállításnak nem csak erkölcsi sikeréről, hanem anyagiról is beszélhetünk.

Az állatkiállítás is igen sikerültnek volt mondható.

A növénytermelési kísérleti állomás decentralizálása. A földművelésügyi miniszter elrendelte, hogy a magyaróvári növénytermelési állomás decentralizáltassék. A minisztert elhatározásában az vezette, hogy ne csak az ország egy területén, hanem számos vidékén és különféle talajokon végezzenek azonos kísérleteket. Tervbe vették több állomás létesítését s ezek közül az aradit most rendezik be. Növénytermelő kísérleti állomást állítanak föl a hegyvidéken és Erdélyben is.

Gazdák tanulmányi kirándulása. Az ismeretterjesztés egyik eszközét, a közvetlen szemléletet fontosnak tartja ma a mezőgazda is. Legutóbb a sopronmegyei gazdasági egyesület az ágfalvi gazdakörrel tanulmányi kirándulást rendez Levél községben az ottani fejlett mezőgazdaság, állattenyésztés és szövetkezeti szervezkedés tanulmányozására.

Panasz az Alföldről. Jásznagykunszolgalmegye nagy részéből panasz érkezik a mezőgazdasági helyzetről. Turkeve gazdái a szokatlan nagy szárazság és esőhiány következtében a leginségesebb esztendőnek néznek elébe. A tartós száraz időjárás következtében a vetés pusztul, az állatállományt pedig már most takarmányozni kénytelenek. A turkevei gazdasági egyesület Herczegh Sándor javaslatára fölratban fordul a földművelésügyi miniszterhez, hogy erre a vidékre az inségakezítőt már most szervezze, mert lehetetlen a gazdák helyzete s az akciózó támogatására a Szolnokmegyei Gazdasági Egyesületet is megkéri.

Kisbirtokosok országos szövetsége. Makón megalakult a kisbirtokosok és kigazdák országos szövetségének csanádmezei csoportja. A gyűlésen a szomszédos községek kisbirtokosai nagy számban vettek részt. A tömörülés szükségességének fejtegetése után az alapszabályokat olvasták föl, mely után a szövetség megalakult. A szövetségbe a tagok tömegesen beiratkoztak.

Egy szövetkezet csődje. A Szatmármegyei Gazd. Egy. fogyasztó és értékesítő szövetkezte ellen a hitelezők csődöt kértek. A szövetkezet 1906-ban alakult és a megyében tizenhárom fiókintézetet tartott föl. A fizetés zavara öszkor kezdődött, a mikor a gazdasági egyesület a szövetkezettől megvált. Az első évben szép eredményt értek el, körülbelül egymillió korona forgalmat csináltak. A mikor a szövetkezet megtagadta a „Hangyá”-ba való belépést, a földművelésügyi miniszterium megszüntette az államsegítségét. A hitelezőknek ebből támadt bizalmatlansága következtében a hitel megrendült és már hónapokkal ezelőtt bevallották a fizetési zavart. A múlt évi mérleg már nagy veszteséget mutat. Az alkalmazottak 8400 koronányi biztosítéka, a melyet befektettek az üzletbe, szintén veszendőben van. A kigazdák Teleki Géza grófhhoz, a Szatmármegyei Gazdasági Egyesület elnökéhez fordultak, hogy államsegítséggel mentse meg filléreiket.

Újrendszerű gőzszántás. A közelmúlt napokban mutatták be kakucs Liebner József pestmegyei pilisi birtokán az olasz Violati-Tescari-féle szabadalmazott rendszerű szántókészüléket. A bemutatás az ország különböző vidékéről egybegyűlt nagyszámu gazdaközönség élénk érdeklődése mellett történt s bebizonyította,

hogy az új rendszer lehetővé teszi a gőzszántást a középbirtokosoknak és kigazdákknak nagyobb befektetés nélkül és igen olcsó módon, minél fogva ezek szempontjából rendkívül jelentőségű és nagy jövőjü ujításról van szó. Az új gőzszántó-készüléket a Magyar Királyi Államvasut Gépgyára fogja gyártani.

Halászati társulatok és halgazdaságok. Mezőgazdaságunk erőteljes fejlődését alig bizonyítja jobban más, mint a halászatnak modern gazdasági alapon való állandó fejlődése. Ujabbán ismét öt új halászati társulat alakult, a melyek nem kevesebb, mint 5280 holdon gyakorolják a rendszeres halászatot. Ma már a hazai 68 társulat 262,523 holdnyi vízterületen üzi az okszerű halászatot. Ugyancsak ebben az arányban fejlődik a közlemezés javítására a tóhalgazdaság. Ujabbán 14 új tóhalgazdaság létesült, ma már a mesterséges halnevelő tavak és telepek száma 150 és nem kevesebb, mint két millió korona értékű halat szállítanak a hazai piacokra. A halászat fejlesztésére igen jelentékeny állami intézkedés az is, hogy a Felvidéken, a hol a rablóhalászat teljesen néptelenné tette a folyókat és patakokat, ujabbán 148 helyen pisztráng-tenyésztő költőház épült és évente több millió pisztráng-ivadékkal népesednek a hegyvidék folyói és patakjai. Több év óta éber körültekintéssel törtévé a hegyvidéki kövizek halakkal való benépesítése, tekintettel arra, hogy évenként négy és félmillió szalmanida-ivadékkal pótolták a megfogyott halállományt, ma már a kövizek benépesítésének első munkáját jól megalapozták.

Angol lap a magyargazdasági madárvédelemről. A Scottsmann, ez edinburgi angol világslap, egyik utóbbi számában a következőket írja érdemes tudósunk, Herman Ottónak a madarak haszna és kára című munkájáról, a mely most jelent meg angol fordításban. Mrs. Owen szolgálatot tett az ornitológiának és a gazdákknak, hogy angolra fordította Herman Ottó madárkönyvét. A magyar földművelésügyi miniszterium hosszú ideig figyeltette meg a különböző fajokat, hogy megállapítsák a kárukat és hasznukat. Ez a könyv meg fogja akadályozni a gyakori tévedéseket, a melyeket e téren elkövetnek és a melyek hasznos fajok kipusztítására is vezetnek. Ily könyv szükséges, megfelel a közérzületnek is, mert ez kétes esetekben is inkább a madárvédelem álláspontjára helyezkedik. Némely madár tudniillik csak bizonyos évad tartama alatt káros. Ez áll még a verébre is, mely sok bogarat pusztít el; a hollót sem kellene annyira pusztítani. A könyv tulajdonképpen nem fordítás, mert a fordító saját tapasztalatait is elmondja, de azért legnagyobb részben a magyar ornitológus kutatómunkájára támaszkodik. Ez egy igen szimpatikus és jól szerkesztett könyv, melynek tárgya eddig a nagyközönség előtt meglehetősen ismeretlen volt.

Új kereseti ág a népnek. A nógrádmegyei gazdasági egyesület a földművelési és kereskedelmi miniszter támogatásával a megye több helyén háziipari tanfolyamot rendezett és pedig Divényben, Bujákon és Becksén kosárfonó- és czirokseprőtanfolyamokat, Nagylőcsban, Kékkőn himző- és szövő-kurzusokat. Balassagyarmaton a gazdasági ismétlőiskolában felnöttek számára kosárfonás és seprőkészítő-tanfolyam volt. Ezenföül a 16-ik honvédgyalogezred zászlóaljának legénysége megtanulta a téli hónapokban a kosárkötést és sorozatos tanításokban részeseült a földművelés, növénytermelés, állategészségügy és fatenyésztés köréből.

A közlelelők rendezése. A földművelésügyi miniszter tudvalevően a közlelelők rendezése végett nagyobb összegű állami támogatást ad a községeknek. Háromszék vármegyéből több község kért is segítséget és a miniszter már meg is indította a segítőakciót. Május hónap 17-én egy bizottság megkezdte a községek kerdeinek bejárását, hogy megállapítsa, hol és hogyan lehet

Szivattyúk és Mérlegek

Különlegességi gyár: **GARVENSWERKE**

Központi igazgatás: Bécs, II., Handelsquai No. 130.

Városi mintaraktár: Garvens W. Bécs, I., Schwarzenbergstr. 6.

a legelőhiányon segíteni. A bizottság tagjai lesznek: Téri Béla, a földmivvelésügyi miniszteriumba beosztott főerdőmérnök, Lickl Károly gazdasági felügyelő és Benkő Pál, a székelyföldi kirendeltség megbízottja.

Nagykőrösi saláta-szüret. Május 3-án kezdtek meg a nagykőrösi asszonyok, leányok a salátaszüretét. Aznap elszállított az államvasut egy vagon salátát, május 8-án meg tizenöt, 14-én huszonhárom és 19-én harminczhárom vagon salátát raktak be. A szedés tizenhat napján át 279 kocsiakomány saláta ment el tőlünk, s egészen jó elfogadható jó napi áron. Még javában tart a szedés, úgy hogy, mint nagykőrösi levelezőnk írja, az idei kivitel megközelíti a 400 vagon.

Az akácza veszedelme. Egyik legszebben aklimatizálódott fánk, a most dus virágzásban lévő akáczaftát némely vidéken egy veszedelmes élősdit támadta meg. Ez az élősdit az eddigi jelentések szerint Esztergom- és Fehérmegyékben lépett föl nagyobb pusztítással. A hivatalos jelentések beszámolnak arról, hogy a mindjobban szaporodó éneklő madarak egymagukban a legjobb pusztítói a veszedelmes élősdieknek. Egyébként a jelentések szerint a megindított védekezés utját állta a pusztításnak.

Aszálykár. Makó város határában tömegesen fellépett az aszálykár, mely a vetések legnagyobb részét elpusztította. A kár oly nagy, hogy a pénzügyigazgatóság külön bizottságot küldött ki a tömegesen bejelentett aszálykár fölbecsülésére.

Szőlőfagykárak Franciaországban. A „Moniteur Vinicole“ francia szaklap szerint folyó hó elején a franciaországi szőlőkben a fagy igen nagy kárt okozott. Legnagyobb a kár a tömegbort termelő délfranciaországi szőlőkben, minélfogva Franciaországban az idén mennyiségileg csak nagyon gyenge bortermésre van kilátás. Beziérsből azt jelentik, hogy a kár nagyobb, mint első pillanatra gondolták s azon sík vidéki szőlők termése, melyeken rendes körülmények közt hektáronként 200—300 hektoliter bort szüretelnek, csaknem teljesen elpusztult. Ennek következtében az árak hektoliterenként 2 koronával emelkedtek.

6500 korona egy hold földért. Erdélyben az alfalvi és csomafalvi erdők kitermelésére alakult részvénytársaság néhány tulajdonostól 26 holdnyi földet vásárolt holdanként 6500 koronáért.

Beiratkozások a komáromi földmivvelésiskolába. A nevezett földmivvelésiskolába a jövő évre beiratkozni kívánóknak forduljanak az intézet igazgatóságához, mely a feltételeket az érdeklődőknek megküldi.

Graepel Hugó

betéti társaság.

Malomépítéset, gép- és rostalemezgyár.
Marchall Sons, Co. Ltd. Vezérügynöksége.
Budapest, V., Váci-ut 40—46.

Ajánlja:

Gőzcséplőkészleteit, malomgépeit, egész malomberendezéseket, lyukasztott lemezeket.

Szabadalm. Graepel-féle lemeztörekestait.

20.000-nél több kifogástalan üzemben.

Árjegyzék, leírás, minta kívánatra ingyen és bérmentve.

APRÓK.

A gyümölcs konzerválása hideggel.

A párizsi hűtőipar-kongresszuson a budapesti hűtő raktárcsarnokok igazgatósága jelentése szerint, ha a szedés és szállításkor kellő gondot fejtettek ki, a legjobb állapotban lehetett eltartani körtéket 1,5 Celsius foknál és 78% nedvességgel 9 hónapig; almákat 2—2,5 C. foknál és ugyanoly nedvességgel 9 hónapig; őszi barackokat 3° C.-nál és 85% nedvességgel 3 hónapig (nagyobb gondossággal még tovább is); szilvát 1° Celsius és 80% nedvességgel 2—3 hóig; szőlőt eredeti csomagolásban 2 C. foknál 85% létartalommal 2—3 hónapig; polezokon 3—4 hóig dinnyéket, paradicsomot 1,5 C. foknál és 95% létartalommal. A hideg kamrákban eltartott gyümölcs saisonon kívül tartható el és értéke jelentékenyen emelkedik. A mesterséges hűtés költségei ezen a téren bőven megtérülnek.

Olcsó védekezés a villámcsapások ellen. Ha cizinkezett drótokat ügyesen kombinálunk a tetőn levő vasrészekkel, u. m. hajlós bádogok, vízlevezető csatornákkal, akkor igen olcsón rendezhetjük be épületeinket a villámhárítótól. Hogy példát hozunk föl, egy nyerges tetőre elég egy drótot kifeszíteni a csucstól a csucsig, felhajtva a drót végeit mindkét oromsúcra 20—25 centiméterre, hogy felfogóul szolgáljanak. Ha kürtök vannak az épületen (lakházakon), akkor ezeket használjuk föl a felfogódrót ráalkalmazására. Ha a felfogó megvan, akkor elvezetjük a drótot a vízcsatornához vagy más vasalkatrészekhez és ezek végeit ismét dróttal a földdel kötjük össze, mert a villamosságnak a földbe kell elvezettetnie. A földbevezetők fémlapok, melyeket a kutvizbe vagy nedves földrészebe vezetünk le. Ezek az elvek, melyek szerint eljárni kell. A részletek az épületek alakja, a tetők felszerelése szerint változnak.

Az iparszerű cséplés és a vasárnapi munkaszünet. A szegedi kereskedelmi és iparkamara egy konkrét esetről kifolyólag kérdést tett a kereskedelemügyi miniszterhez, vajjon az iparszerűen üzött cséplés, mely egyúttal speciális mezőgazdasági munka is, korlátozható-e vasárnapi munkaszünetről szóló törvény rendelkezései által. A miniszter ez ügyben a következő választ adta, mely az immár nagy arányú cséplőiparunkat érdekelni fogja:

„Értesitem a t. kamarát, hogy az iparszerűen üzött cséplésre a vasárnapi és Szent István király napi munkaszünetek tárgyában fennálló törvényes rendelkezések természetesen szintén kiterjednek. Az olyan egyének által végzett cséplés ugyanis, kik saját gazdasággal nem bírván, kizárólag mások terményeit pénzért vagy természetben adandó részért cséplik, bár ez a munka természeténél fogva, a mezőgazdasági termeléssel kapcsolatban áll, nyereségre alapított vállalkozásnak tekintendő, miért is az ilyen egyénekkel, valamint alkalmazottjaikkal szemben az 1884. XVII. t.-cz. határozmányai irányadók s ennek következtében nevezettekre és illetőleg az általuk végzett cséplési munkálatokra nézve is kiterjednek a vasárnapi és Szent István király napi munkaszünetelésére vonatkozólag fennálló törvényes rendelkezések.

Ha ellenben valaki saját mezei gazdasága termékeinek kicséplésén kívül akár pénzért, akár természetben kiszolgáltató részért idegenek termékeinek kicséplésével foglalkozik, akkor az idegenek termékeinek kicséplésére irányuló foglalkozása csak az esetben tekinthető az ipartörvény rendelkezései alá tartozó ipari foglalkozásnak, ha tulnyomólag, tehát keresetszerűleg, illetőleg iparszerűen végzi az idegenek termékeinek kicséplését, minélfogva az ily egyének által végzett cséplési munkálatokra nézve, a mennyiben azok idegenek termékeinek kicséplésére vonatkoznak, a vasárnapi és Szent István király napi munkaszünetelésére vonatkozólag fennálló törvényes rendelkezések csak a jelzett esetben terjednek ki.

Bodzapalinka készítése. Némely vidékünkön tömördek a vadbodza. A bodzavirág kábitóan pompás illatával impregnálja a falusi levegőt. Bogójából pedig pálinkát lehet főzni a következő módon. A bogókat leszedik a csutkáról és egy üvegbe 3/4 részig beöntik. Ekkor Ferencz-pálinkát vagy gabonaszeszt öntünk rá s annyit, hogy 2 ujjnyira borítsa a bogókat. Az üveget bedugaszoljuk és néhány hétre az üveget nap sugaraknak kitett ablakba tesszük. Ezen

idő multával leöntjük a folyadékot, leszűrjük filter-papíron, még annyi vízzel felöntjük és kész a bodzapalinka, a melyről azt mondják, hogy nagyon jó. Ha 1 liter ilyen pálinkához 1/2 kg. cukrot teszünk, akkor bodzalikórhöz jutunk. Ha a bogók üvegbe helyezésekor egy literre számítva 6—10 darab székfűszeget és egy-egy csipet fahéjt teszünk, ezáltal állítólag még kellemesebb lesz a zamatja.

Lehet-e a szőlőket csak műtrágyával termésben tartani? Erre a kérdésre Zausser Richárd felel a Borászati Lapokban a következőleg:

A nagy kérdés az, lehet-e a homoki szőlőket tisztán műtrágyával szakszerűen kezelni és fenntartani és bírjuk-e az istállótrágyát teljesen nélkülözni? Az én tapasztalataim szerint igenis lehet! Én már 1882. év óta kísérletezem a műtrágyával és a homoki szőlőkben 1895 óta nagyobb mértékben is alkalmaztam, részint igen jó, de bevallom, részint csekély sikerrel is. Mult évben a káliszindikátus által küldött műtrágyát használtam fel kísérletre és 2 kat. holdat pénzen vett műtrágyával is trágyáztattam meg. Az eredmény, dacára a rendkívül száraz nyárnak, egyszerűen remek volt. A trágyázott parcellák már 200 lépésnyire is kiváltak a trágyázatlan parcellákkal szemben. A trágyázott parcellák a trágyázatlanok mellett úgy kiváltak, mint egy egészségtől duzzadó férfi egy sorvadásban szenvedő beteg mellett. A trágyázott parcellákban lévő gyümölcsfák nagy husos és üde leveleket és hajtásokat hoztak és a közvetlen mellettük lévő trágyázatlan fák pedig sárgás kicsi levelűkkel már messziről rossz benyomást tettek a szemlélőre. A szőlőtermés már első évben 20—25 százalékkal nagyobb volt, mint a trágyázatlan parcellákban.

Tisztán műtrágyával azonban a sovány homoknak semmi szerves anyagot nem adunk s így a rendkívül fontos víztartó képességét a talajnak nem emeljük. Részemről a szerves anyagot gazdag szalmázással és a szőlőben termelt gaz és szőlőlombosítással vélem a humuszt szaporítani és a talaj víztartó képességét emelni. Egy szegedi barátom, mint kitűnő mezőgazda és szőlész, már hat év óta egyedül műtrágyát használ a szőlőjében és azóta évről-évre nagy terméseket kap, szőlője üde, gazdag vegetációt és a visszaesésnek a legkisebb jelét sem mutatja. Ellenkezőleg szomszédjai szőlőitől, kik istállótrágyát használnak, már külsőleg is szemmel láthatólag kiváltak.

Sajnos, sovány, száraz buczkák, a hol a talajvíz mélyen fekszik, a műtrágyával ilyen kitűnő eredményt elérni nem lehet, de ily helyeken a legintenzívebb istállótrágyázással sem bírnak nagy terméseket elérni, mert hiába van ott a sok tápanyag, ha nincs víz, mely azt a növény szervezetébe bevihesse.

A csicsóka termelésének hazája Franciaország, még pedig azok a tájai, a melyeken attól a pillanattól fogva, a mikor első hajtását a földből kitolja, addig a míg termését behozhatják,

Felhívjuk

a t. cz. gazdaközönség figyelmét a

*** **budapesti** ***

gyapju-aukcziókra,

melyek első sorozata f. évi július hó 7-én veszi kezdetét.

Az aukcziókra felküldött és „Gyapjuárverések Magyar Általános Hitelbank, Budapest, Dunaparti teherpályaudvar“ címzett gyapjuküldemények a M. Á. V. összes vonalain tetemes díjkedvezményben, valamint ingyen raktározásban részesülnek. Bejelentéseket elfogad és mindennemű felvilágosítással szolgál:

Magyar Általános Hitelbank

Áruosztály — Gyapjuárverések

Budapest, V., Nádor-utca 12. sz.

fagy nincs, mert a csicsóka a fagyok iránt szerfölött érzékeny; a legkisebb dér megöli a levelzetét. Ilyen vidék a Charente tája, a hol, ha szeptemberben bő esők vannak, akkor nagy a termés. Jó művelés és sok műtrágya előmozdítja a sikert. Ősszel egyszer, tavasszal másodszor megszántott földbe töltögető ekékkel huzzák a barázdákat és beültetik a gumókat. Ugyanekkor műtrágyázzák is. A mint a csicsóka kikél, megboronálják, májusban jól megkapálják, aztán töltögetőekével megtöltik; aztán neki engedik a növésnek és kedvező években 3-4 méter magas szárával egész erdőt mutat. Ősszel megsárgulnak a levelek, a mikor is elragadó látvány egy ily csicsókaföld s nem sokára hullanak, ekkor levágják a szárat, kékbe kötik és kazlakba behordják és aljazóul használják. Ekkor következik a gumók kiszedése (november), a mely fáradságos munka, mert nagy gondosságot igényel s oly mértékben, a mint a gazdaságban fogyasztásra jut, folytatják a kiszedést. Ezt azért teszik, mert a csicsókagumó nem tartható el biztosan. A leirt módon termelve hektáronként 6-700 hekto terem, vagyis 400-450 métermázsza. Ezekkel hizlalják az ökröket és juhokat, és oly kitűnő húst szolgáltat, hogy Le Villetteben a csicsókán hizott marhákat és juhokat a legkiválóbbnak tartják és a legmagasabban fizetik. Franciaország tengeremléki enyhe éghajlata alatt megy ez így, a hogy mi leírjuk, de Magyarországnak csak legdélibb részeiben lehetne a termelés ezen föltételeit föllelni.

Kodolányi-féle Gazd. Zsebnaptár. Az immár 49-ik évfolyamában levő **Kodolányi Gazdasági Zsebnaptár** a szokott csinos formájában és gazdag tartalommal már megjelent.

A magyar gazdáknak eme kedvelt, régi zsebnaptára az idén újításokkal láttatott el, úgy van szerkesztve, hogy a gyakorlati gazda igényeinek megfelelően. Ezeknek pedig csak akkor felel meg, hogyha a gazdaságban szükséges feljegyzések számára alkalmas. Hogy pedig az igényeknek teljesen megfelelően, a naptári rész is el van látva naptárilag megjelölt napokkal. Pénztári napló, anyagforgalmi napló, vetési, aratási, trágyázási jegyzék, a hizlalás és tejgazdaság rovatai képezik a rovatos lapokat, ezenfelül bőségesen van el látva cassirozott üres lapokkal, hogy kiki tetszése szerint eszközölhesse föl-

jegyzéseit. Az ismeretterjesztő csak a legszükségesebbre szorítkozik és főleg a mindennapi szükséges takarmányozási tabellákat, néhány a gazdaságban netán előforduló számítást és a gazdasági hatóságok jegyzékét tartalmazza. A naptár kiállítása diszesebb, mint volt eddig, ára azonban a régi: bolti ára 2 korona 80 fillér, ajánlott szétküldéssel 3 korona 25 f, utánvétellel küldve pedig 3 korona 45 fillér. Megrendelhető a **Gazdasági Lapok kiadóhivatalában, Budapest, IV., Muzeum-körút 7. szám.**

Készáru-tőzsde 1909. május hó 28-án.

Fajta	100 kilogramm készpénz ára Budapestben		100 kilogramm készpénz ára Budapestben			
	Kor.-tól	Kor.-ig	Kor.-tól	Kor.-ig		
Buza:						
Tiszavidéki	76	29.15	29.65	79	30.05	30.50
"	77	29.55	30.-	80	30.15	30.60
"	78	29.85	30.30	81	---	---
Fehérmegyei	76	28.85	29.35	79	29.75	30.05
"	77	29.25	29.65	80	29.90	30.30
"	78	29.60	29.90	81	---	---
Pestvidéki	76	28.95	29.45	79	29.75	30.20
"	77	29.35	29.75	80	29.95	30.35
"	78	29.60	30.-	81	---	---
Bánsági	76	29.15	29.55	79	30.-	30.45
"	77	29.45	29.95	80	30.15	30.55
"	78	29.85	30.25	81	---	---
Bácskai	76	29.15	29.65	79	30.-	30.45
"	77	29.55	29.95	80	30.15	30.55
"	78	29.85	30.30	81	---	---
Rozs elsőrendű új középminőségű (új)					20.45	20.65
Árpa takarmányáru, elsőrendű					17.80	18.-
" másodikrendű					17.40	17.70
Köles					---	---
Zab elsőrendű (új) középminőségű (új)					18.20	18.50
Tengeri belföldi román v. bolgár					17.70	18.10
Repezekáposzta					15.80	15.70

Szesz.

A szeszüzletben e héten a forgalom nem volt igen élénk és ismét nagyobb kínálat uralkodott, úgy, hogy az azonnali és májushavi szállításra kínált tételek csak olcsóbb áron voltak elhelyezhetők. Elkelt finomított szesz adózva 174.50 K, adózatlanul 55.50 K-ig nagyban helybeli finomítótól, míg ellenben vidéki finomítótól és másodkéztől olcsóbban volt főleg azonnali és májusi áru ajánlva. Élesztőszesz 173 K-ig adózva és 54 K-ig adózatlanul kelt el.

Denaturált szesz hordóval együtt 49 koronáig volt ajánlva kötésre.

Mezőgazdasági szeszgyárak részéről kontingens nyersszesz ab termelő állomás 47-47.50 kor., sőt prompttétel még olcsóbban volt ajánlva fix áron és 2.50-3 kor. jegyzésen alól.

Budapesten a kontingens nyersszesz ára 51.50-52.50 K.

Budapesti zárlalárak nagyban:

Finomított szesz adózva	174.50-174.75	K
Finomított szesz adózatlan	55.50-55.75	»
Élesztőszesz adózva	172.50-173.-	»
Élesztőszesz adózatlan	53.50-54.-	»
Nyersszesz adózva	172.50-172.75	»
Denaturált szesz	49.-	49.50 »

Kimutatás

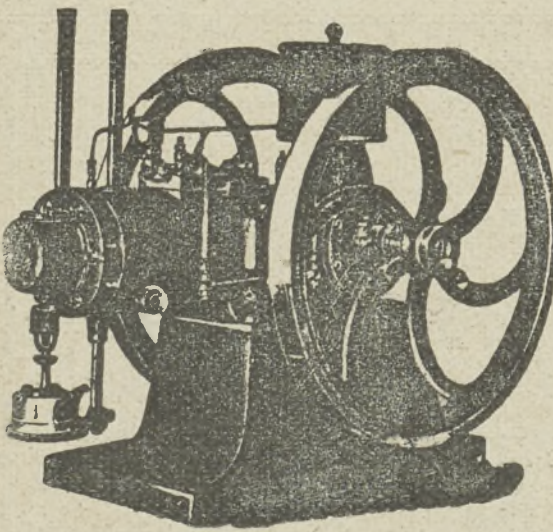
a hazai nyilvános áruraktárak és szövetkezeti gabonaraktárak gabona és őrlemény forgalmáról és készleteiről.

1909. május 15-től 1909. május 22-ig.

A forgalom és készletek részletezése	Buza	Rozs	Árpa	Zab	Tengeri
mennyisége métermázsákban					
I. Készlet és forgalom.					
Készlet 1909. máj. hó 15-én	98238	115676	26184	83364	445425
Betét 1909. máj. 15-től rozás / 1909. máj. 22-ig	13621	1653	4188	15435	137848
Kitát 1909. máj. 15-től rozás / 1909. máj. 22-ig	35014	11162	8728	14961	56601
Készlet 1909. máj. hó 22-én	76845	106167	21644	83838	526582
II. Az 1909. május hó 22-én megállapított készletek részletezése.					
A) Nyilvános áruraktárak					
Bács	4869	6604	169	10959	61785
Berettyóújfalú	81	1585	7	360	742
Békéscsaba	458	515	184	615	11752
Brassó	4485	4906	245	1547	6290
Budapest	5857	24492	514	21048	192622
Csáktornya	6861	2517	---	429	4193
Czegléd	3909	1558	438	1683	1661
Debreczen	1244	28010	---	8696	3586
Érmihályfalva	71	6972	---	135	3724
Fiume	8041	1502	14391	6417	35582
Győr	---	2159	600	1085	18564
Kaba	1556	191	114	100	510
Karozag	670	---	57	57	742
Kassa	879	---	576	3154	464
Kisujszállás	228	762	13	511	761
Kisvárdá	3665	4032	9	580	2659
Kolozsvár	2758	204	147	1364	664
Marosludas	4938	18	727	2229	2458
Maros-Vásárhely	---	---	---	---	---
Mátészalka	722	972	177	283	3632
Mezőkaszony	42	199	---	1100	---
Mezőtúr	653	---	11	31	7549
Miskolcz	---	1584	1163	4540	908
Nagybecskerek	534	---	---	456	45332
Nagykanizsa	3004	5419	301	1015	3065
Nagyk. roly	80	3712	---	---	4052
Nagyszalonta	---	477	---	8	874
Nagyszében	---	---	---	---	---
Nagy-Várad	---	300	---	300	100
Nyíregyháza	---	---	---	---	---
Nyitra	1515	1766	33	175	241
Pancsova	914	---	---	---	9831
Pozsony	491	2900	1086	144	5663
Szarvas	746	90	84	84	2476
Szatmár-Németi	8687	1746	---	3087	4973
Szeged	210	---	202	---	10098
Szoboszló	---	---	---	---	916
Szombathely	606	423	21	5006	---
Temesvár	505	107	253	---	28175
Versecz	1220	520	44	538	20259
Eszék	3218	3514	---	---	---
Szécsék	2085	---	79	6151	28017
Zágráb	---	---	---	---	---
Zimony	---	---	---	---	---
B) Szövetkezeti gabonaraktárak.					
	43	1467	3	54	408

Laptulajdonos és felelős szerkesztő: **Ordódy Lajos.**

Wohanka-féle nyersolaj-motorok és lokomobilok

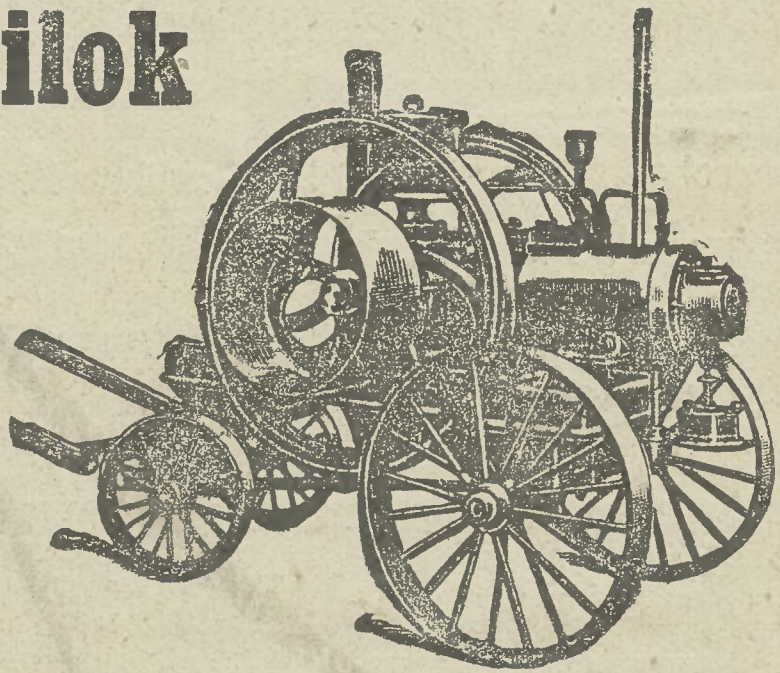

nem benzinnel hajtának, tehát a pénzügyőri ellenőrzés, adómentes benzín kérése stb. nem szükséges.

Üzámköltségek: a motor nagyságához képest óránként és lóerőnként 2¹/₄-1¹/₂ fillér SZAVATOSSÁG mellett. Rendkívül csendes és egyenletes járása, tehát minden üzemre alkalmasak. Nincsenek szelepek, sem gyújtócső, sem lámpa, tehát tűzveszély és robbanás kizárva.

»»»»» Kimerítő felvilágosítást ingyen és bérmentve ad

Wohanka és Társa Budapest, VI., Váci-körút 76. Hazai gyártmány.

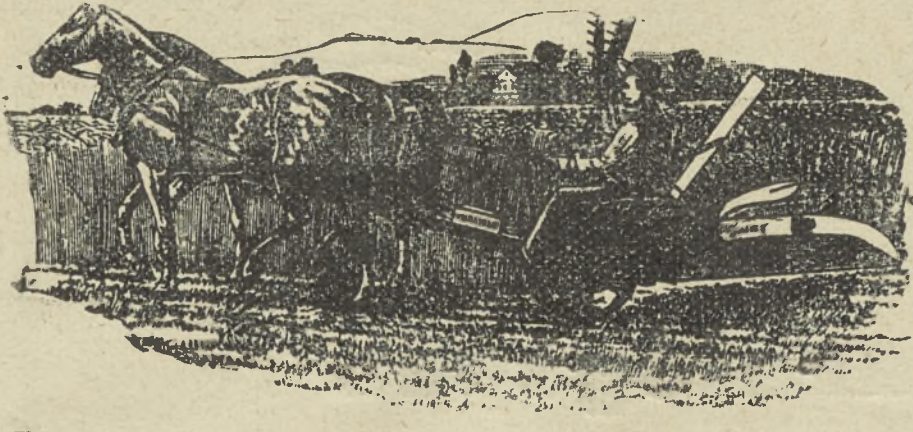
Ne vásároljon addig új vagy egyszer használt minden fajta

zsákot, ponyvát, kölcsönzsákot, kölcsönponyvát, lópochróczot,

manilla, gép kévekötő „Hungaria“ kézi favéges **NAGEL ADOLF**

kévekötő zsineget, spárgát, mig áraitam be nem kérte. **BUDAPEST, V., Arany János-utca 10**

! Utólérhetetlen teljesítésben és könnyű járásban!

Új gabona- aratógép „Handy“

Szénaforgatók — Lógereblyék

Új fűkaszálo „Darling“ kedvence minden tulajdonosának, szolidabb az amerikai gyártmányoknál. ▽

UMRATH ÉS TSA BUDAPEST, V. KER.,
Váci-körút 60. szám.

Gőzcséplőkészletek 12 HP-ig. — Ipari mozcsonyok 200 HP-ig.

Gazdák Biztosító Szövetkezete

Budapest, VIII., Baross-utca 10. szám.

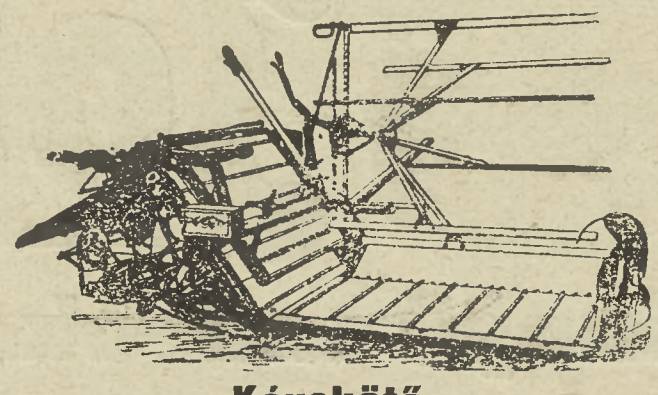
Alakult 1900.		Biztosítéki alap:		Alakult 1900.	
Alapítványok a kormány hozzájárulásával				1,980.100— K	
Tartalékok				1,255.767'35 „	
				Összesen: 3,235.867'35 K	
1901. évi fölösleg	90.349— K	1905. évi fölösleg		61.730'60 „	
1902. „ „	59.782'26 „	1906. „ „		39.243'65 „	
1903. „ „	109.331'73 „	1907. „ „		41.877'32 „	
1904. „ „	72.483'23 „	1908. „ „		51.088'76 „	

Biztosításokat elfogad tűz- és jégkár ellen, ugyszintén az ember életére különféle módozatok szerint. Az üzleteredményben a biztosított tagok díjárnyukban részesülnek és az 1901. évi üzletfölsölegből ugy a tűz-, mint a jégkár ellen biztosítva volt tagok 4 százalékos díjvisszatérítést kaptak. Az 1902. évi üzlet fölsölege közgyűlési határozattal tartalékba helyeztetett. Az 1903. évben a jégkár ellen biztosítottak 4 százalékos díjvisszatérítést kaptak. Az 1904. és 1905. évben a jégkár ellen biztosítottak 2—2 százalékos díjvisszatérítésben részesültek. Az 1906. évben a jégkár ellen biztosítottak, kik 5—10 évre adják fel biztosításukat 5 százalék engedményben részeltettek. Biztosítási ajánlatok benyújtandók közvetlenül vagy a képviselők közvetítésével. Nyomtatványokkal és felvilágosítással minden irányban készséggel szolgál.

Az igazgatóság.

Azon mélyen tisztelt gazdák, kik fűkaszálo és kéveköto aratógépeket óhajtanak vásárolni, saját érdekükben kérjenek prospektust

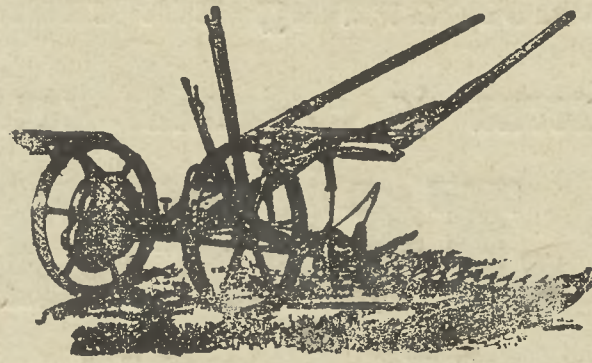
MASSEY-HARRIS

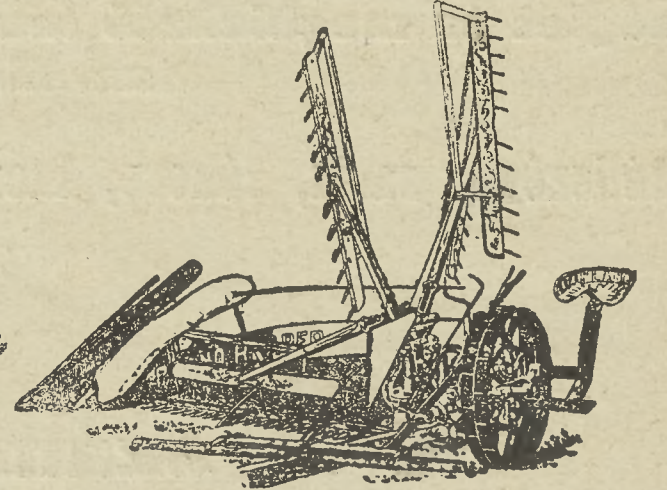
Kéveköto,

MASSEY-HARRIS

MASSEY-HARRIS

Fűkaszálo,

Aratógépekről.

Kartellen kívül!

MASSEY-HARRIS COMP., TORONTO.
ÉSZAKAMERIKAI FŰKASZÁLO- ÉS ARATÓGÉPGYÁR.

A világ legszolidabb gyártmánya. Vezérképviselő:
Kornstein Gyula Sándor, Budapest, V., Alkotmány-utca 23.

Utazók és ügynökök uton nincsenek. Közvetlen kérdezősködések kéretnek.

Sertés-eladások és vételek

legjobban és legpontosabban eszközöztetnek, sovány, ugy hizott állapotban **URL REZSŐ** sertésbizományosnál, Budapest, VIII., Népszínház-u. 22. (Polgári serfözde

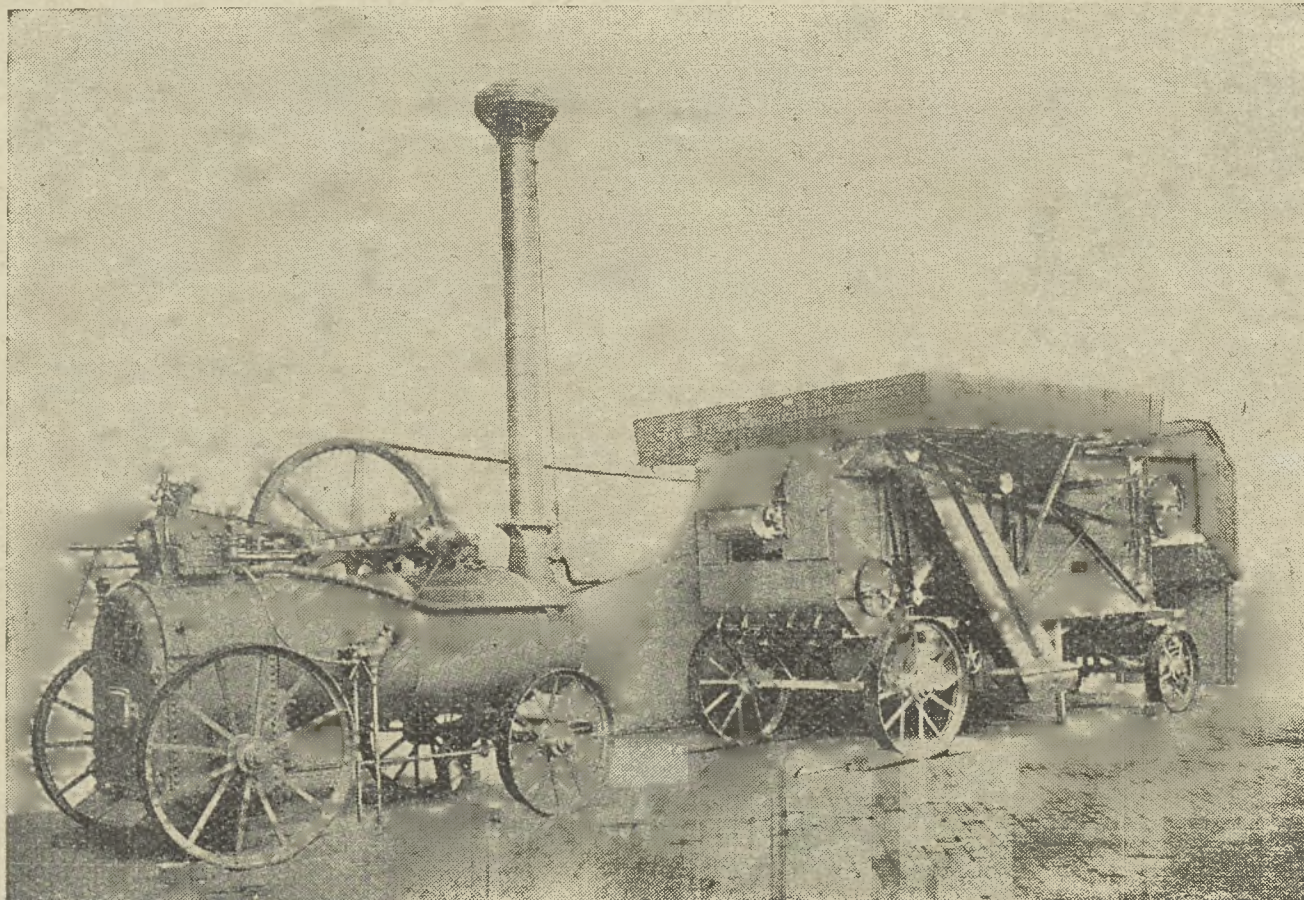
bérpalota). — Telefon: 97—05 Interurbán. — Felvilágosítással készséggel szolgál.

10 LÉGKÖRNYOMÁSÚ

legújabb szerkezetű

LOKOMOBILOK

Nagy munka-
képesség ::

Gazdaságos
üzem ::

Vaskeretű gőzcséplőgépek 1908—1909. évi szerkezet.

Kivánatra szivesen küldünk árjegyzéket és költségvetést.

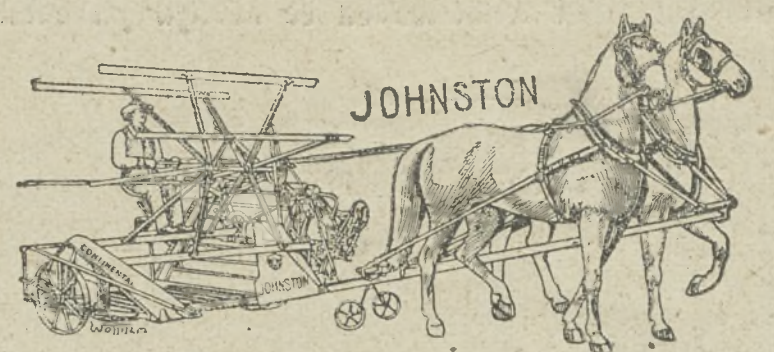
A M. Kir. Államvasutak Gépgyárának Vezérügynöksége,

BUDAPEST, V., Váci-körút 32. szám.

az hazai viszonyokra legalkalmasabb ára tógépek :

Johnston

könnyű marokrakói és kéveköto-aratógépei.

Dőlt gabonában is jó munkát végeznek. Egyszerű szerkezet, könnyű kezelés. Csekély vonóerő-szükséglet és megbízható munkaképesség. Magyarországon több ezer Johnston aratógép van használatban. Mielőtt aratógépet vásárol, okvetlen kérje be ajánlatainkat.

Rétiszéna, sarju, lóhere, luczerna és csalamádé kaszálására és gyűjtésére a legjobb és legmegbízhatóbb eszközök

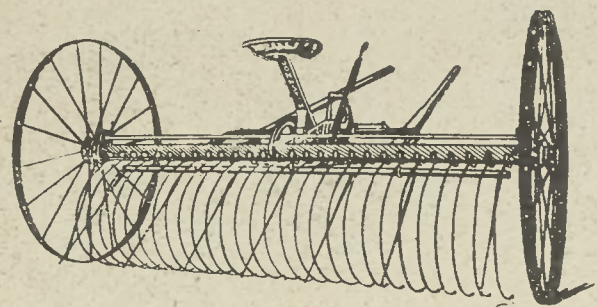
JOHNSTON

10-es számú fűkaszalógépe, szénaforgatógépe és teljesen aczél önműködő kiváltású gyűjtőgereblyéi.

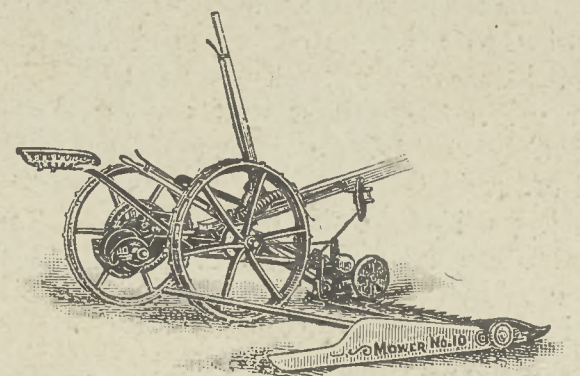
Legjobb anyag, legmodernebb szerkezet, szolid, tartós kivitel.

Magyarországon sok ezer használatban. — Mielőtt kaszáló- vagy gyűjtőgépet vesz, kérje be ajánlatunkat.

Vezérképviselő és főraktár:

Bächer Rudolf, Melichár Ferencz
Budapest, VI., Nagymező-utca 68.

Eladó szőlőtelep.

Bácsme gyében, immunis homoktalajon, 60 holdas szőlőtelep
= **sürgősen eladó.** =

Uri lakás és melléképületek bőven, az egész telep akáczkarókkal ellátva és dróttal bekerítve. Mind zöld, fehér fajok. Vételár 80.000 korona, mely összegnek fele lefizetendő, a többi 6% kamat mellett 3 évig rajta maradhat. — Érdeklődők forduljanak **Kecs keméthy Béla** mérnökhöz, **Soltvadkerten**, Pestmegyében.

Kertész,

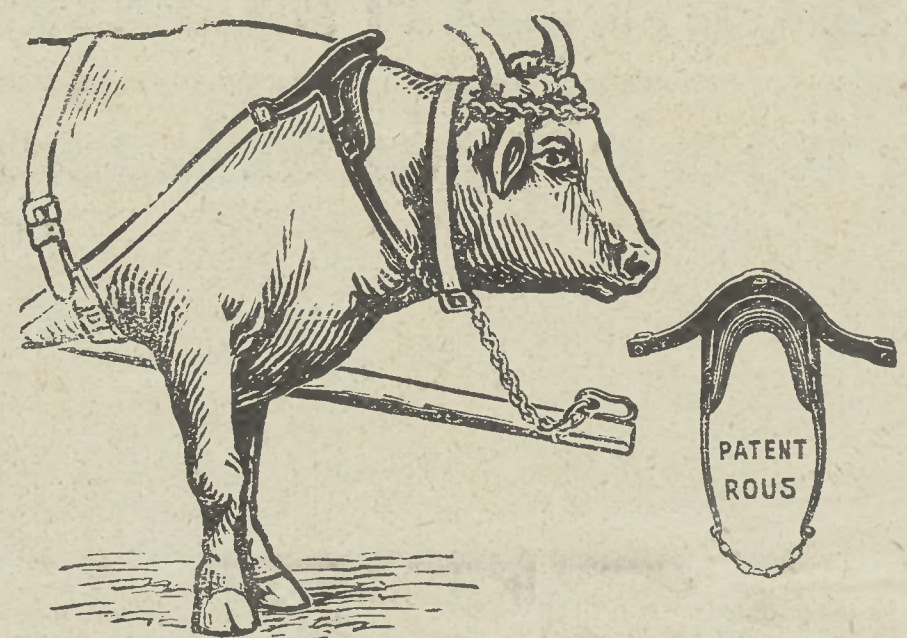
ki egy a konyha, valamint gyümölcs- és diszkertészetben teljesen jártas, szőlő és méhészetét érte, 1909 július 1. belépésre alkalmazást nyer a szilasi uradalomban. Javadalmazás 400 korona, 12 hliter buza, 12 hl kétszeres, 5 hliter árpa, 40 kg. só, 2000 négyszögöl tengeriföld, 1 db tehéntartás. Nős, kiscsaládu egyének küldjék bizonyítványmásolataikat, melyek vissza nem küldetnek, Görgy Mihály uradalmi intéző címére Ugra, Biharm.

Balaton-Bogláron

árnyas, pormentes, klimatikus fekvésű helyen 4-6 szobából és mellékhelyiségekből álló lakás uri családnak kiadó, a nyaralót igen ajánlja, hogy mindig neves orvosok bérlették. Van 2 kabin hozzá, kívánatra fogat. Ugyanott május, június óra csendet kereső üdülőket is elvállal a tulajdonos uri család. Czim: Balaton-Boglár, Kuruczanya, Csiszér J.

Járom-marháknak

1 pár	I. szám tehéneknek	18.50 kor.
1 "	II. " ökröknek, 500 klgr. nehéz	22. "
1 "	III. " " 6-800 " "	25. "

Richard Basch, Prag-Weinberge.
No. 18.
Kívánatra szígyártó munkát is szállít.

NYEGRUS ÉS BENYÓ

BUDAPEST,
IX. kerület, Üllői-ut 61. szám.
Különlegességi üzlet kocslalkatrész, vas-, aczéláru-, szerszám-, gazdasági-, tejjgazdasági- és háztartási cikkekben.

: Árjegyzékkel kívánatra bérmentve szolgálunk. :

RAPID kézi műtrágyaszóró készülék.

Ezen műtrágyaszóró-készüléke.

Fischl V. gazdasági intéző ur szak szerű kísérletezés után találta fel. — A régi szokásos kézi szórással szemben előnye, hogy a munkás kezét és ruháját nem támadja meg; a használatban levő nagy gépekkel szemben előnye az olcsó ár, egyszerű kezelés s hogy egy ember naponként 7-8 holdat, vetőlépésben haladva, kényelmesen beszórhat. A beállítható szórókanál által az elszórandó mennyiség pontosan szabályozható. Ára Budapestben darabonként 60.— K. Bővebb felvilágosítással szívesen szolgálunk.

WEISZ JAKAB
a szabadkai műtrágya-gyár képviselője
Budapest, V., Lipót-körut 7.

szőlő trágyázása.

Irta: **Ordódy Lajos.**

Ára 3 korona.

Ajánlott küldéssel 3.45 kor. Utánvétellel küldve 3.65 kor. Gyakorlati útmutatás arra, hogy miként kell a szőlőket istálló- és műkereskedelmi trágyákkal úgy trágyázni, hogy a legjobb terményt a legnagyobb mennyiségben elérhessük. Megszereshető a

„Gazdasági Lapok” kiadóhivatalában

Budapest, IV., Muzeum-körut 7.

Szőlőtulajdonosok!

„PERONOSPIN” mely már 7 év óta használatban van, hatásában sokkal jobb és olcsóbb permetezésnél, mint a kékkő. — Egy csomag 1 hektó vízre 50 fillér. 10 csomag rendelésnél bérmentve küldi:

Demeter F. Kornél gyógyszerész, Szászváros, 60. sz.

Eladó birtok.

Pestmegyében 278 magyar hold prima fekete homok sürgősen eladó. Ebből 170 hold szántó, 100 hold kaszáló, 5 hold szőlő, a többi belsőség új, modern és kellő mennyiségű épületekkel.

A vételár 152.000 korona, melyből a megvételhez 40.000 korona készpénz kell, a többi előnyös feltételekkel rajta maradhat. Átvehető az idej kitünő vetésekkel, élő és holt instrukciókkal vagy a nélkül is. Érdeklődők forduljanak **Kecs keméthy Béla** mérnökhöz Soltvadkerten, Pestmegyében.

== **NEMZETKÖZI** ==

TEJGAZDASÁGI KONGRESSZUS

Budapesten, június 6—11-ig.

NEMZETKÖZI GÉPKIÁLLITÁS

az **Iparcsarnokban**, az

ALFA SEPARATOR R.-T. BUDAPEST
VI. ker., Lomb-utcza 11. szám

szakkiállításával

minden szakembernek, nagy- és kisgazdának megtekintésre legjobban ajánlható.

ALFA-LAVAL SEPARATOROK, legújabb minta,

ALFA-TEJSZÁLLÍTÓ KANNÁK, szabadalmazott zárral,

ALFA-TEJGAZDASÁGI ESZKÖZÖK,

ASTRA-ELŐMELEGÍTŐK és **PASTEURÖK**,

ASTRA-VISSZAHÜTŐ-HEVITŐK,

ASTRA-VAJKÉSZÍTŐK,

ASTRA-ÖNFORGATÓ GYURÓK,

ASTRA-TEJSZINÉRLELŐK.

MINTA-TEJGAZDASÁGI TERVEK

megtekintésre kitéve.

Az ORSZÁGOS ÁLLATKIÁLLITÁSON,

mely ugyanakkor a **TATTERSALLBAN** tartatik meg, az **ALFA-**

SÁTOR-ban a „**KÜHNE**“ gépgyár állit ki **ALFA** gépeket. ==

ASODRONYVEGES ISTÁLLÓABLAK

★ UJDONSÁGOK ★

EZEN, VALAMINT MINDENMŰ VASSZERKEZETI MUNKÁLATOKAT ELVÁLLAL ÉS ELKÉSZÍT **FARKAS ÉS TÁRSA** VASSZERKEZETIGYÁRA

BUDAPEST VI. LEHEL UTCA 8. TELEFON 82-70.

Tervek és költségvetésekkel készséggel szolgálunk. Kérjen ingyen ár-egyzéket!

Bő gyakorlati tapasztalatok alapján készít: Pálmaházakat, növényházakat, téli-kereteket, továbbá a Farkas-féle „REFORM” melegágyablakokat, melyek minden eddigit felülmúlnak. A növényházak és téli-keretek tervezésénél Bernolák Gábor ur, budapesti neves kereskedelmi kertész gyakorlati szak-tudásával közreműködik.

Farkas és Tsa
Budapest,
VI., Lehel-utca 8/g.

GAZDASÁGBAN ELKÜLDZHETLENEK

16 első díjjal és ezüst
éremmel kitüntetett

KÁLLAI LAJOS

motorgyárában

Budapest, VI., Gyár-utca 28.
a leghirvezebb benzin-
locomobil-csészlőkészletek
kaphatók.

!! Teljes jótállás kitűnő cséplésért !!

Ezen motorokat minden gazda hatósági engedély nélkül maga kezelheti.

Használt gőzgépek becséreltetnek.

Olosó árak részletre. Árjegyzék ingyen.

KÁLLAI-féle motor-csészlőkészletek bizonyítványok tanúsága szerint kitűnő sikerrel működnek az ország minden részében, többek között: **Baró Kemény József** urnál **Maros-Németi**; **Zeykfalvi Zeyk Dániel** főispán urnál **Nagy-Enyed**, stb.

A legmodernebb berendezésű gőzkenderfonógyár
F. A. STEIPE, OLMŰTZ I.
mint specialitást ajánlja a

jutakéveket

szabadalmazott keményfa □ fácskával.

Mindennemű gazdasági kötélárut

a legolcsóbb árakon és legjobb minőségben ajánlja.
Minták ingyen és bérmentve.

FRIEDLÄNDER utóda
SCHMIEDT I. mérnök.

Gépgyára: Hainfeld a. G. Nied. Oest.

Központi iroda: **Wien, I., Schwarzenbergerstr. 3/D.**

Telefon: 10818. Gyárt 30 év óta mint különlegességet. Telefon: 10818.

Szélmotorokat

szivattyúk, gazdasági gépek és mindennemű vízművek hajtására. Több mint 18,000 darab üzemben. **Üzemköltség nincsen.** A cég gyárt továbbá:

Forrólégmotorokat petroleum-, spiritusz-, szén-, fa- és koksztüze-ésre; a legolcsóbb üzem, robbanásveszély kizárásával. **Kézi és különlegességi szivattyukat.** ♦

Elvállalja kastélyok, lakházak és gazdaságok teljes víz- és erőművi felszerelését.

Költségvetés díjtalanul.

Eladó

3 HP benzinmotoros szivattyúmű kocsira szerelve, szívó-nyomó csövekkel, három hétig használt, majdnem új állapotban, vizszállító képessége percenként 3—400 liter, beszerzési ára volt 5800 K, eladási ára most 2500 K.

**Kuceses Károly,
Makó.**

Élcsiszvattyúink a legjobbak

ELADÓ INGATLAN.

Pestmegyében egy 157 magyar hold területű ingatlan, elköltözés miatt

sürgősen eladó.

102 hold szántó, 33 hold kaszáló, 13 hold szőlő, a többi belsőség megtelelő épületekkel. **Prima fekete homok.** Átvehető a terméssel, élő és holt instrukciókkal vagy a nélkül. — Szükséges tőke 30000 korona, a többi 6% kamattal rajta maradhat. — Vételár 100.000 korona. — A község beltelkeivel határos. — Érdeklődők forduljanak **Kecskeméthy Béla** mérnökhöz, **Soltvadkerten**, Pestmegyében.

Kérjen ajánlatot az elismert legjobb minőségű **BELLÁN-féle**

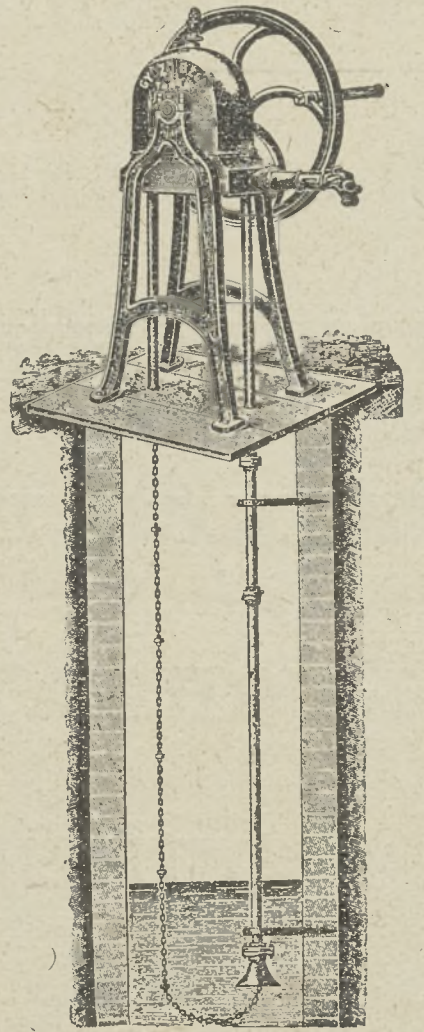
kéveketelekről

valamint **hámistráng, lókötőfék, rudalókötélek, lónyaklók, marhakötélek, továbbá harang, tutaj, ruhaszáritó** stb. **kizárólag hosszúságú bácskai kenderből készült** gazdasági, háztartási és ipari célokra szolgáló kötélekben, **kender, len és juta**; gabona, gyapju, liszt és szénzsákokban, **ponyvákban**, ugy vízmentes mint természetesben, **dohány- és cserkötő**, valamint **szőlőkötő zsinag**, illetve fonalban, **ökörszájkosarakban**, 3 águ erős kenderzsinórban, melyek **tartósabbak és kényelmesebbek**, mint a **sodronyból készülték**, továbbá **kőciban** géptisztításhoz s **olasz kenderben** főtítéshez, ugy-szintén minden e szakmába vágó szükségleti cikkekben a 25 éve fennálló

BELLÁN MÁTYÁS

kender, kötél, tornakészletek, hintaágyak, tennis, halász- és lóhálók kézműipar-telepéről **DUNACSEB (Bácska)**, Saját kendertermelés, áztatás, gerebenezés és feldolgozás. Gyártmányok kitüntetve: Szeged, Pozsony, Nagyenyed és a pécsi kiállításokon aranyéremmel.

Sürgőnyezim: Bellán Dunacséb.

GYÓZÓ BÉLA ÉS TÁRSA
BUDAPEST,
V. ker., **Baró Aczél-utca 3. szám.**
A Vígyszínház tőzsomszedságában.

Aratógépek

Aultmann-Miller rendszer, ugyszinte az összes **tartalékrészek**

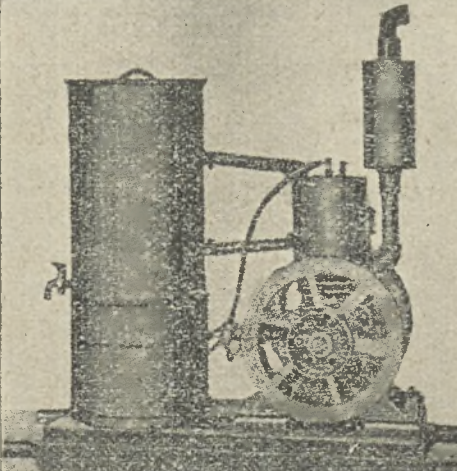
az Aultmann, Miller-Buckeye fűkaszaló és marokrakó és kéve-kötő aratógépekre.

C. F. Richter, Brandenburg a. H., aratógépgyár.
Árjegyzék ingyen. Képviselek kerestetnek.

Kocsigyártás.

Budapesti kovacs- és kocsigyártó-ipartestület védnöksége alatt álló **Kocsi Árucsernok Szövetkezet**
BUDAPEST, VII. kerület, **Rákóczi-ut 72. szám.**
Magyarország legnagyobb kocsi-raktára.

EMPIRE
benzinmotor
(eredeti amerikai gyártmány)
minden gazdaságban
nékülözhetlen.

1 1/2 HP } ára száraz- K 600
 } elemes villamos
3 HP } gyújtással K 1000

Villanydelejes mágnes gyújtással 200 koronával drágább. Kérjen árjegyzéket.

Dénes B. motorspecialista
Budapest, V., **Lipót-körut 15/a.**

1000-e a teheneknek

és borjuknak köszönhetik az állatorvosilag ajánlott marhaellést könnyítő „Herkules”-nek életüket. A készülék végtelenül olcsó s rendelkezésre állva, a legjobb állatbiztosításnak tekinthető. Fényes bizonylatok.

Rudolf Krása, Wien
VII., **Kirchengasse 29.**

Kérjen kimerítő No. 8. árjegyzéket. (A 8-as számra okvetlenül kell hivatkozni.)

Bámulatos olcsó

„DOMO”
(háztartási)

SEPARATOROK

és minden tejgazdasági eszközök kaphatók

KLEINER és FLEISCHMANN
cs. és kir. szabadalm. fémáru-gyárából
MÖDLING, BÉCS mellett.
Katalogusok ingyen.

ELADÓ

üzletváltás miatt egy nagyobb marhaállomány **circa 80 drb jó fejőstehén**
„ 60 „ **szép növendékmarha**
mindannyi allgauti (borzderes), azonnal egészben vagy részletekben.

Gazdasági intézőség Szaploneza, Maramaros m.

Haszonbérbe kiadó

esetleg örök áron is eladó Pta-Egres-kátán, Nagy-Káta közvetlen közelében 200 magyar hold kitűnő gyep-legelő ez évre. — Bővebb felvilágosítással szolgál: Kiss Mór földbirtokos, Ujkécske, Pestmegye.

ELSŐRENDŰ KIVITEL! — VERSENYKÉPES ÁRAK!

Fischer János mérnök

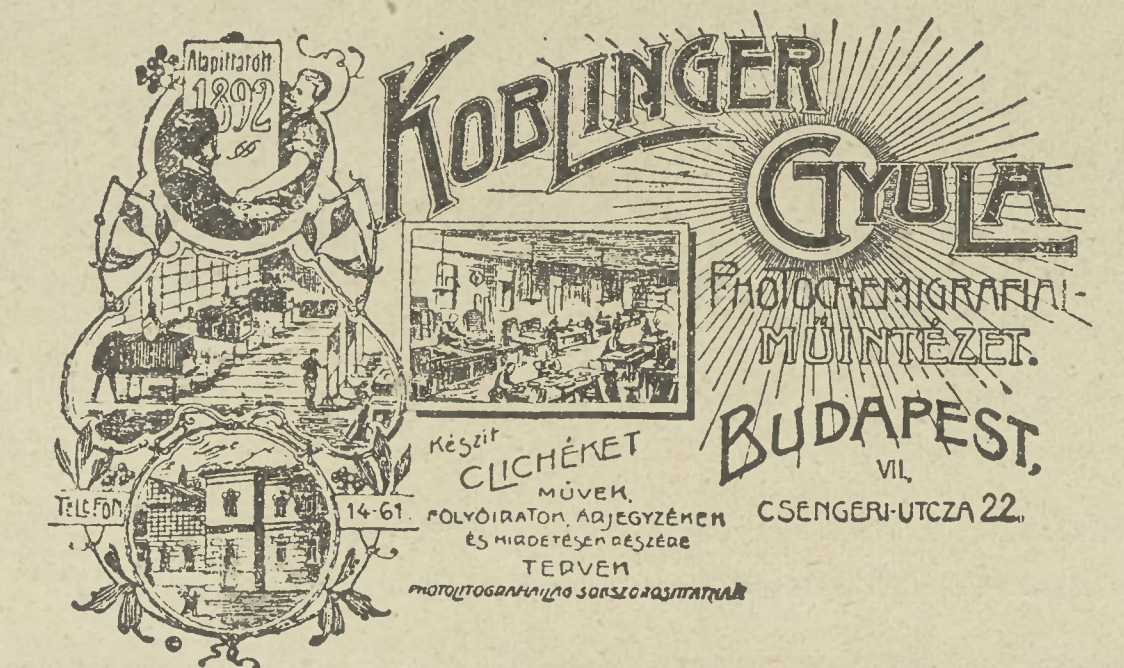
malomépítési vállalkozó a Plewa E. mérnök és társa motor és gépgyári cég magyarországi és társországainak kizárólagos vezérképviselője

V., Báthory-u. 1. BUDAPEST, V., Nádor-u. 35.

Ajánlja elismert világhírű: Magasnyomású és 4 ütemű nyersolajmotorjait, szivógáztelepeit antracit, koks és faszénre benzin lokomobiljait cséplőszekrényrelyel. Elváltja motor-, gőzgép- és turbina-hajtásu malmok és szeszgyárak átalakítását, valamint új telepeknek a legmodernebb gépekkel, önműködően és a legmesszebbmenő szavatosság mellett leendő berendezését.

Telefon 101-25. Sürgőncim: Turbina.

ALLANDÓ RAKTÁR! — LEGJOBB REFERENTIÁK!

KOBLINGER GYULA
FOTODUPLIKÁCIÓK
MŰTÉZET
BUDAPEST, VII., CSENGER-UTCA 22.

Készít: CILCHÉKET MŰVEK, FOLYÓIRATOK, AJÁNGYÉNEK ÉS HIRDETÉSEK RÉSZÉRE TERVEN FOTODUPLIKÁCIÓK SORSZÁMOSÍTÁSA

GŐZEKÉK.

gőz uti hengerek és uti mozdonyok

cséplőgépek hajtására, az osztrák bánya- és kohóművek társaság vasműveiből.

A készülékek választását illetőleg mezőgazdasági szaktanácsossal készséggel szolgálunk.

Szíves megkeresések **Zentral Direction der Oesterreichischen Berg- u. Hüttenwerks Gesellschaft, Teschen, Osztrák-Szilézia**, vagy: **az osztrák bánya- és kohászati társaság magyarországi képviselőjéhez, Mayer Pál főhercegi felügyelő, Budapest, VIII., József-utca 16-13.** kéretnek.

COLUMBUS
SZAB. PERMETEZŐ NAGY AKOS TALÁLMÁNYA
EGYSZERŰ és TARTÓS SZERKEZET, SOKOLDALUAN HASZNÁLHATÓ.
— ÁR AJÁNLATOT SZÍVESEN KÜLD. —
A MAGYAR KIR. ÁLAMVASUTAK GÉPGYÁRÁNAK VEZÉRÜGYNÖKSÉGE
• BUDAPEST. •
VÁCZI-KÖRUT 32.

Erdélyi Kereskedelmi Társaság

Fodor és Társai

megbízásokat elfogadnak jármos ökrök, tinók sertések, juhok, lovak és egyéb tenyész- vagy használati állatok beszerzésére és azokat felelősség mellett gyorsan és jutányosan direct forrásból közvetítik. **Czím: Erdélyi Ke. Reskedelmi Társaság Kolozsvár, Szentegyház-utca 2-ik szám, Telefon 311.**

POSNANSKY és STRELITZ

aszfalt és kátrány vegyi termékek gyárai

Erzsébetfalva, Bécs és Witkowitz.

Városi iroda: Budapest, VI., Podmaniczky-utca 27.

Aszfalt fedéllemez, Elszigetelő lemez, Falaszfalt, Carbolineum, Szurokfáklya, Hővédő-anyag, stb.

Különlegességei:

Kátránymentes „GLORIA” cement-aszfalt fedéllemez

„PERMANIT” fedéllemez (gyapjunevezlemez) saválló.

„COLORIT” piros fedéllemez.

Aszfalt elszigetelőlemez ólombetéttel.

Földbirtokosok és Mezőgazdák!

Én alulírott üzletszerűen foglalkozom mezőgazdasági cikkek, gabona, takarmányfélék (borok) eladásával, tőzsdei ügyletek kötésével, ugyszintén elfogadok mindenféle megbízásokat, azaz vételek eszközlését földbirtokosok és mezőgazdák részére. Czéлом csekély megbízási díj ellenében a földbirtokosokat és mezőgazdákat tisztességesen kiszolgálni és érdekeiket megvédeni. — Czégem felől információzt nyújt a Budapesti Gabonátözsde és a Pesti Magyar Kereskedelmi Bank. —

Tisztelettel

Zuckermann Ede

BUDAPEST, VIII., Tavaszmező-utca 2. TELEFON 59-00.

VALÓ-

di francia különlegességek (gummi és halhólyag, ugyszintén összes női óvszerek) F. Berguerand fils leghírnevesebb párisi gyárostól legelőnyösebben be-zerezhetők

POLGÁRSÁNDOR-nál

BUDAPEST, VII., Erzsébet-körut 50. szám.

Részletes képes árjegyzék ingyen. Ezen hirdetés beküldése esetén 15% engedmény. Kivágatott a „Gazdasági Lapok”-ból.

Elsőrendű magyarfajú Erdélyi jármosökrök,

ugyszintén 1 éves magyarfajú Erdélyi ökörborjuk

minden időben nagy választékban kaphatók

ALEXA MIKLÓS-nál

Szamosujvárt. (Szolnok-Doboka megye.)

Önkéntes ingatlan-árverés.

Néhai Schwarz Lipót örökösének a pusztapóói határban, egy tagban fekvő s a mezőturi 6048. számú betétben A. I. 1—8. r., A. II. 1—38. r., továbbá a mezőturi 6793. számú betétben A. I. 1—26. r. szám alatt felvett ingatlanaira a mezőturi kir. járásbiróság 2290/tkv. szám alatt **az önkéntes birói árverést elrendelte** s árverés megtartására határnapul

1909. évi június hó 17-ik napjának d. e. 11 óráját

a kir. járásbiróság hivatalos helyiségébe ki is tűzte.

Az árverési feltételek a következők:

1. Az összes ingatlanok egyszerre együttesen adatnak el az árvereltetők tulajdonát képező, most fennálló épületekkel s fákkal együtt.

Az épületek megtekinthetők s bár a haszonbérő kötelezve van azokat jókarban tartani, tulajdonosok semminemű felelősséggel nem tartoznak, hogy az épületek a haszonbérlet lejártakor milyen karban fognak vevőnek átadni.

2. Kikiáltási ár 1,188.000 korona, azaz Egymilliőegyszáznolcvannolczezer korona. Az ingatlanok kikiáltási áron alól el nem adatnak.

3. Árverezni szándékozók tartoznak bánatpénzül az ingatlanok becsárának 5%-át, vagyis 59.400, azaz Ötvenkilencz-ezernegyszáz koronát készpénzben vagy óvadékképes érték-papirokban a kiküldött kezéhez letenni.

4. Vevő köteles a vételárat három egyenlő részletben és pedig az elsőt az árverés napjától számított 60 nap alatt, a másodikat ugyanattól számított 120 nap alatt, a harmadikat ugyancsak az árverés napjától számított 180 nap alatt a Pesti Magyar Kereskedelmi Banknál tulajdonostársak folyó számlájára lefizetni. Ugyanide teendő le kiküldött által a vevőtől visszatartott bánatpénz is. A bánatpénz az első részletbe fog betudatni. A befizetett összegek után mindig a befizetés napjától 1910. szeptember hó 30-ik napjáig 4 1/2% kamat vevőnek visszatérítetni fog 1910. szeptember 30-án.

5. Vevő az árverés napjától számított 8 nap alatt köteles az értékpapirokat készpénzzel kicserélni és bánatpénzét a vételár 10%-ára kiegészíteni.

6. Vevőnek tudomására hozatik, hogy az árverés tárgyát képező ingatlan egyik része Schreiber Lajosné, másik része Herzfelder Manó ur által haszonbérlettel. Ezen haszonbérletek 1910 év október hó 1-én megszűnnek, a haszonbéri szerződések feltételei Schwarz Lipót hagyatéki irodájában (Budapest Föld utca 1.) a hol a birtok megtekintésére a felvilágosítás is megadatik, továbbá dr. Hunyor István ügyvéd irodájában Szolnokon betekintheők.

7. Vevő a birtokba az árverés jogerőre emelkedése után és csak 1910. október hó 1-én lép, köteles azonban respectálni az előző pontban említett haszonbéri szerződésekben foglalt kikötéseket.

8. Ezen pontban említett kereten belül 1910. október hó 1-én vevő birtokba lép, köteles azonban ezen időtől kezdve az ingatlant terhelő adókat kifizetni és átírási illetekeket viselni.

9. Vevőnek a vételi bizonyítvány, az árverés jogerőre emelkedésétől számított 15 nap alatt, illetve elteltével fog kiadatni, míg a tulajdonjognak javára való bekebelezése csak akkor fog megtörténni, ha a vételárat teljesen kifizette.

Utóajánlatnak helye nincs.

10. Amennyiben vevő az árverési feltételek bármelyikének a kitűzött időben eleget nem tenne, az általa megvett ingatlanra a tulajdonosok bármelyikének kérélmé következtében az 1881. LX. t. cz. 185 §-a szerint vevő veszélyére és költségére bánatpénzének és teljesített befizetésének elvesztése mellett újabb árverés fog elrendeltetni.

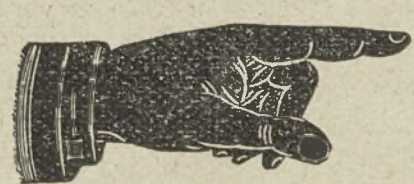
11. Vevő köteles gondoskodni arról, hogy az árverési határnaptól kezdve az ingatlanon levő épületek tűzkár ellen biztosítottassanak, illetve a mennyiben lehet a régi tűzbiztosítások fenntartassanak, a mennyiben ezen idő után az épületek leégnének, azokat haszonbérő részére a haszonbéri szerződés értelmében vevő köteles felépíteni.

Az árverési hirdetmény és feltételek a hivatalos órák alatt ezen kir. bíróság mint tkvi hatóságnál is (földszint 3 ajtó) és Mezőtúr város elöljáróságánál tekintheők meg.

Az elrendelt árverés a fentirt tkvi betétben feljegyeztetni rendeltetett.

Kelt Budapesten, 1909. május 20.

Herzel Bernát és Társai
mint néhai Schwarz Lipót örökösei.

FOWLER-féle

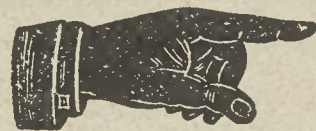
GŐZEKE-készletek különböző nagyságban

valamint

FOWLER-féle különböző talajmivelő-eszközök

Budapesten a Tattersallban folyó évi JUNIUS hó 5-től 10-ig

tartó, a tenyészállat-kiállítás keretében rendezett mezőgazdasági gépműkiállításon

kiállítatnak.

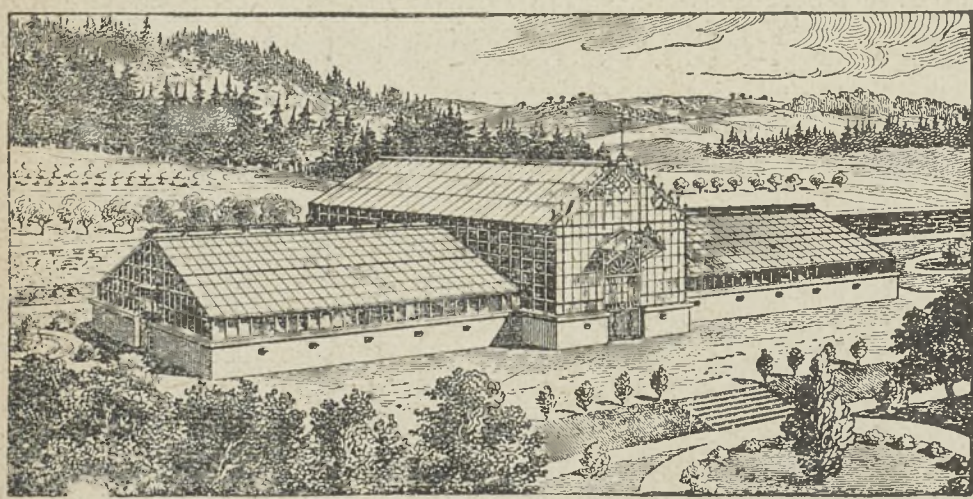
JOHN FOWLER & Co. Budapest-Kelenföld

Telefon 42-50.

a vasutállomással szemben.

Telefon 42-50.

MELHORN OSZKÁR R. Schweinsburg.

Legelső különleges
gyár:

Pálmaházak, téli
kertek, meleg- és
hidegházak és bár-
mely növényházak
építésére, központi
fűtések berendezé-
sére legújabb szerke-
zetben és kiváló diszes
kivitelben.

Magyarországi
vezérképviselő:

Általános üzem- és ipari gépgyár:

Kogler és Roszner Budapest, V. ker., Váci-ut 26. szám.

Bármilyen felvilágosítással, tervrajzokkal és költségtervezetekkel készséggel
szolgálunk. Meghívásra szakmérnökeink bármikor megjelenhet-
nek. Szíveskedjen megkeresni.

Birtok-bérlés!

Keresünk 15—20,000 hold kiterjedésű birtokot bérlésre.

Különböző nagyságu

birtokok vétele és eladása.

Felvilágosítással készséggel szolgál:

Leidenfrost László és Bauer Antal

Budapesten, VIII., Szentkirályi-utca 10., földsz. I.
Telefon 166-66.

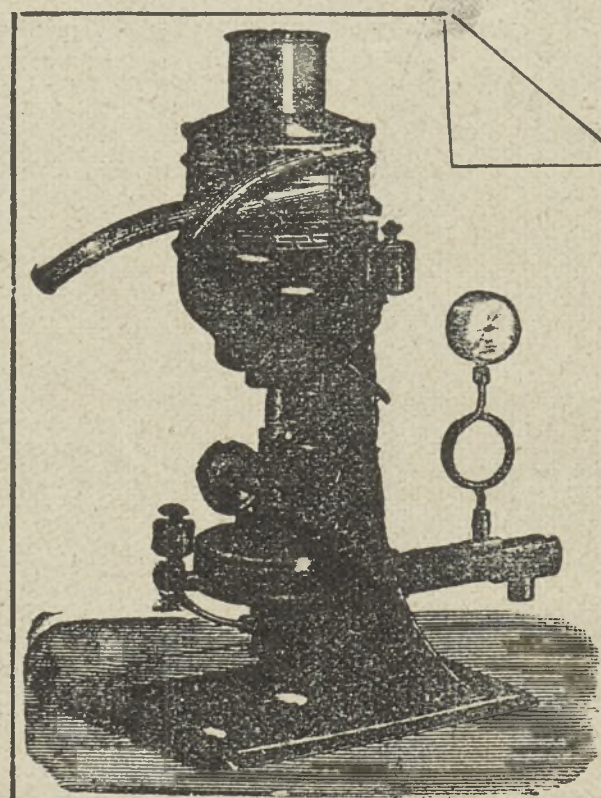
ALFA-SEPARATOR

RÉSZVÉNYTÁRSASÁG
BUDAPESTEN.

TEJGAZDASÁGI
GÉPGYÁR.

iroda, raktár és gyártelep:
VI., Lomb-utca II.

Alfa-Laval Separatorok kézi és erőhajtásra

40—2000 ltr óránkénti munkabírással.

Mindennemű tejgazdasági eszközök

és gépek gyártása. Tejgazdasági te-

lepek berendezése és átalakítása.

Díjtalan tanácsadás minden tejgaz-

dasági kérdésben. Árjegyzékek, ter-

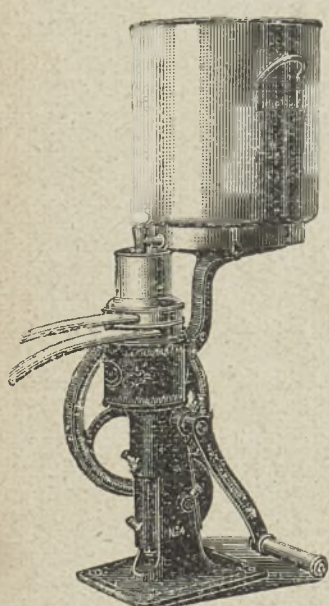
vek és költségvetések bérmentve.

Több mint 770 első díj!

Több mint 500.000 Alfa-Laval

Separator az egész világon!

!! Az Alfa-Laval Separator a legjobb!!

A legmodernebb és legdokéletesebb

tej-lefölözők

a világhírű stockholmi „WESTA”
szeparátor r.-t. által gyártott szab.

„GNOM” és „WESTA” szeparátorok.

Könnyen járnak. Játssza hajthatók. Erősen fölöznek.

Szerkezetük szolid és czélszerű. Kezelésüket egy gyer-

mekre lehet bízni. — Prospektusokkal, ajánlatokkal és

kivonatos tájékoztatással szívesen szolgálunk felhívásra.

Állami intézetek vizsgálati eredményei szerint a WESTA-

géppel lefölözött soványtej zsirtartalma:

0-0878%, Magyaróvár, Gottlieb szerint. 0-040%, Prága, Soxhlets szerint.

0-052%, Mustiala, Finnország, Adam szerint. 0-060%, Leipzig, Gerber

szerint.

Magyarországi lerakat s kizárólagos képviselő Magyarországon és társországi
részére:

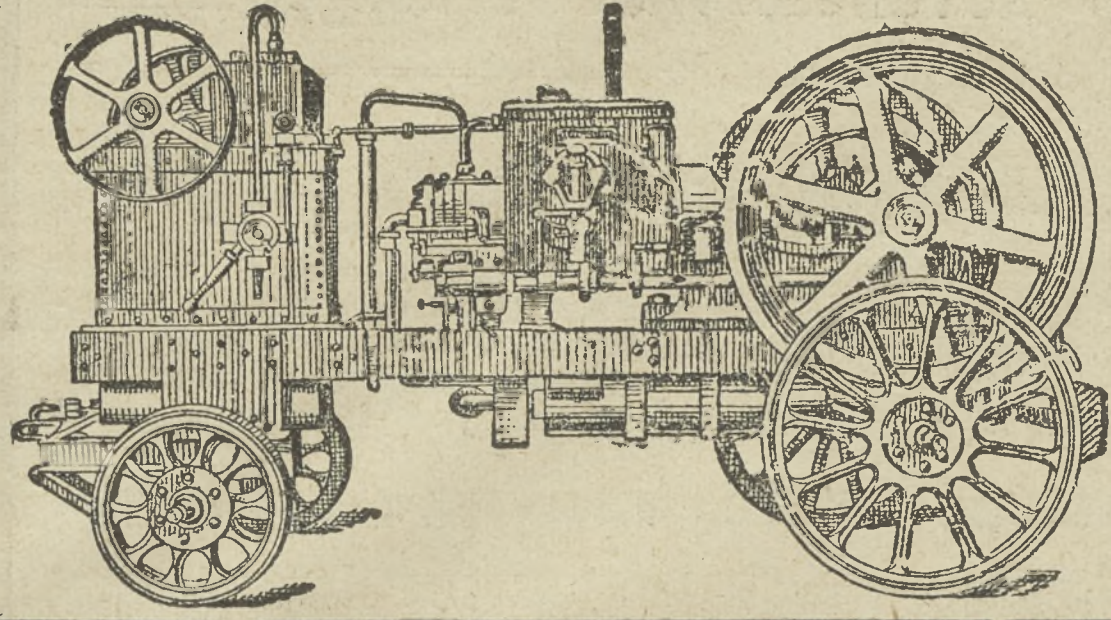
Schwarcz József és Társa

gép- és szerszám-raktár, műszaki iroda és gépszij-gyár

Budapest, V., Váci-körút 26. szám.

LANGEN és WOLF motorgyár

BUDAPEST, VI., Váci-körút 59.

Eredeti **„OTTO“**
-féle lokomobílok, benzín- és szivógáz-motorok.
Kényelmes fizetési feltételek.

A peronoszpóra leghatékonyabb ellenszere a Dr. ASCHENBRANDT-féle

BORDÓI POR

amint azt úgy a külföldi, mint kilencz éves hazai tapasztalatok igazolják. **Nem perzsel! Jól tapad! A fecskendőket nem rontja! A burgonyavész ellen használt szerek közt is a leghatásosabb!**
A liztharmat legbiztosabb gyógy- és óvszere a Dr. ASCHENBRANDT-féle

RÉZKÉNPOR

mely a szőlőt egyúttal az antraknózis ellen is megvédi.

A porok árai Budapesten:

50 kg.-os zsákban kg.-kint	bordói por	68 fillér
10 és 5	bordói por	72
2	bordói por	73
50 kg.-os zsákban kg.-kint	rézkénpor	45 fillér
10 és 5	rézkénpor	49
2	rézkénpor	50

Gyártás korlátolt! Tessék a szükségletet **mielőbb megrendelni.** A porok szállítása bármely időben és részletben történhet. — Ismertető füzeteket, a használati utasításokat küld, megrendeléseket elfogad a Magyar Mezőgazdák Szövetkezete Budapest, V., Alkotmány-utca 31.
A por ezenkívül kapható és megrendelhető a legtöbb vidéki fűszerkereskedésben!

703.909. szám.

Pályázati hirdetés.

A Nyitrai Gazdasági Egyesületnél lemondás folytán megüresedő

TITKÁRI ÁLLÁSRA

pályázatot hirdet. Pályázhatnak mindazon gazdák, akik valamelyik hazai gazdasági akadémián, illetőleg tanintézetben gazdasági oklevelet szereztek. A német és tót nyelv ismerete kívánatos. Irodalmi és hosszabb gazdasági gyakorlatot igazolni tudók előnyben részesülnek.

A titkári állás a következő javadalmazással jár:

Évi 2400 korona készpénzfizetés, évi 400 korona lakbér értékéig terjedő szabad lakás élvezete az egyesület által birtokbérhelyiségben, 600 korona napi-díjátalány, az egyesület helyiségeinek fűtése és világítására 200 korona általány, végül mindaddig, míg az egyesület a Gazdák Biztosító Szövetkezete nyitrai vezérképviselőtének ügyeit intézi, a szövetkezet által fizetett általányösszegekből megfelelő hányadrész.

A napidíjátalányból fedezendő a külső foglalkozással járó összes magánkiadások, kivéve a kocsis fuvarbért és a vasuti menetjegy árát, melyek az egyesület által szabályszerű útszámla alapján megtérítettek.

Az egyesület igazgató-választmányához intézett és okmányokkal vagy azok hiteles másolataival felszerelt kérvények folyó év **junius hó 16-áig** küldendők be az egyesület elnökségére czimezve Nyitra. Az állást lehetőleg folyó évi szeptember hó 1-én el kell foglalni.

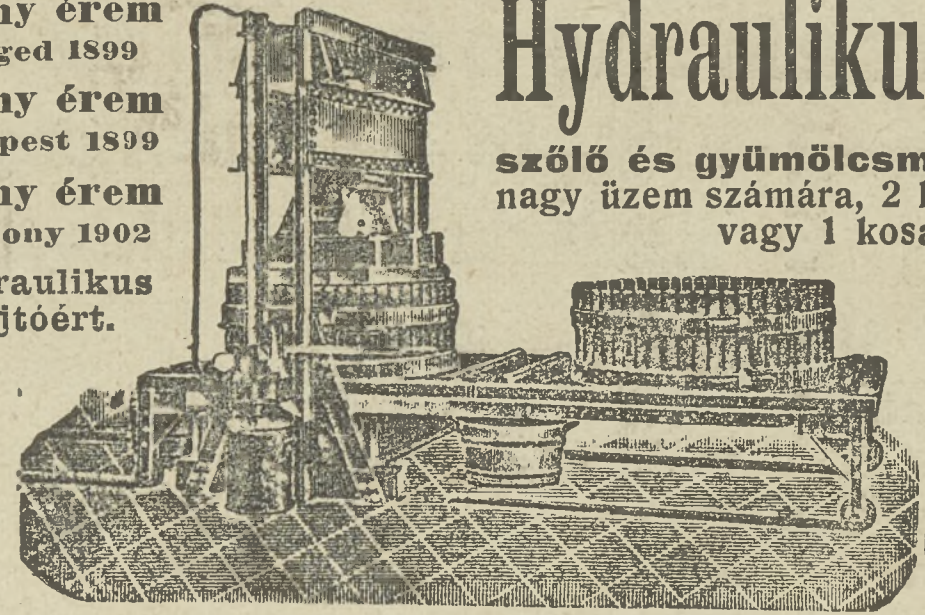
Nyitra, 1909. évi május hó 11-én.

Mezey Gyula s. k.
kir. tanácsos, ügyv. alelnök.

Arany érem Szeged 1899
Arany érem Budapest 1899
Arany érem Pozsony 1902
hydraulikus sajtóért.

Hydraulikus sajtók

szőlő és gyümölcsmust sajtólásra a nagy üzem számára, 2 kítolható kosárral vagy 1 kosárral.

Már igen tetemes számban üzembe helyeztetett.

Gyártanak és szállítanak jól állás mellett mint különlegességet a legújabb szerkezetben.

MAYFARTH PH. és TÁRSA, BÉCS, II/1.
különlegességi gyár gyümölcserítési gépekben.

Képes árjegyzékek ingyen és bérmentve. — Megrendelések idejekorán kéretnek.

Mc CORMICK

HARVESTING MACHINE COMP.,
CHICAGO U. S. A.

Igazgatóság és főraktár:

Budapest, V. ker., Alkotmány-utca 12. szám.

22 éves

aratógép használatban, a szerkezet és anyag felülmúlhatlan jóságát igazolja.

Mc Cormick

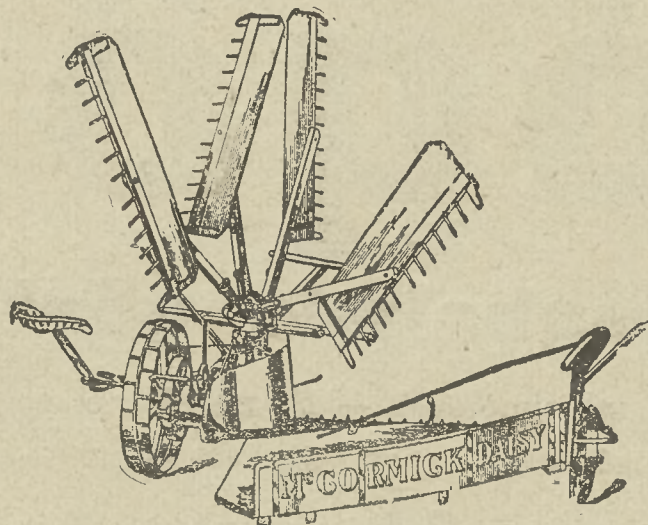
kéveköti-aratógéppel az aratás biztosítva van: :::

Legújabb amerikai gépkülönlegességek:

Sidedelivery szénagyűjtő és forgatógép.

Istállótrágyaszóró-kocsi.

Zárcsásborona szállító- és rúd-hordó készülékkel.

Legújabb amerikai gépkülönlegességek:

Csővestengeri-daráló gép mindennemű szemestakarmány részére is alkalmas.

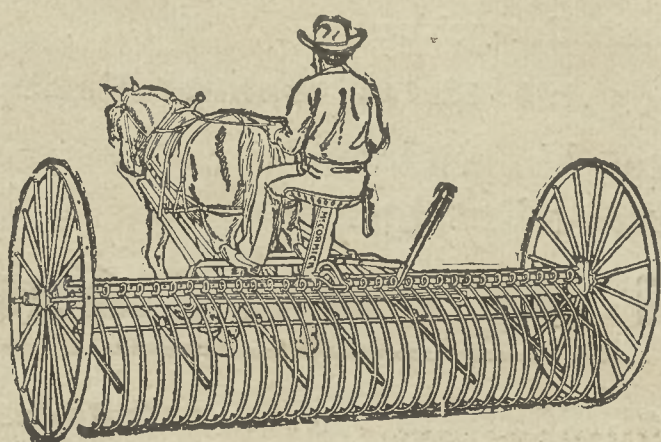
„OHIO“ tengeriszár-tépőgép

szalmaszecsakázásra és zöldtakarmány aprítására használható

A legjobb takarmánykamra és cséplőmotor az eredeti amerikai

I.H.C. Benzinmotor.

Katalogust és árjegyzéket kívánatra ingyen és bérmentve küldünk.

Acél-szénagyűjtő.

„New 4“ fűkaszáló gép.

Gőzmívelés.

== Nagyobb területek szántását gőzekével ==
hajlandó vagyok elvállalni; épügy
mélyrigólozást szőlő-telepítésekhez.

Érdeklődők kéretnek, hogy alanti címemhez forduljanak:

WOLFF ERNŐ gőzsántási vállalkozó
Budapest — Kelenföld.

Hungária Egyesült Gőzmalmok Részvénytársaság Budapesten

:: Befizetett részvénytőke 3,250.000 korona. ::

Rizstakarmányliszt.
Elsőrendű hizlaló takarmány.
Szavatosság az összetételért és tisztaságért.

Chemiai összetétel:

Viztartalom	11.0%
Hamu	8.7
Nyers protein	13.4
Tiszta protein	12.7
Nyers zsir	14.4
Nyers rost	5.9
Nitrogénmentes kivonható anyag .	46.6

Az utóbbi alkatrész 38.2% keményítőt tartalmazott.

Ajánlatok és minták közvetlenül a malomtól kérhetők.

Táviraí cím: Hungárialom, Budapest.

Telefonszám: 74—91 és 74—92. ■■

Manilla kévekötőfonal aratógépekhez

legelőnyösebben szerezhető be a

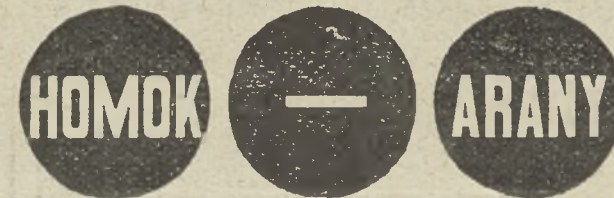
Szegedi kenderfonógyár részv.-társ.-nál Szegeden,

mely legújabb angol-amerikai gépein tisztán csak I-a manilla kenderből évente 2500 métermázsa ilyen fonalat készít. Teljes egyenletességért kg.-ként, kbelül 350 méter hosszúság mellett, legnagyobb, kbelül 50 kg. hordképességért, megfelelő gombolyi ársért **teljes felölősséget** vállal. Ezen a külföldinél jobb fonalat mindazonáltal **bármely külföldi ajánlatnál**

100 kg.-ként 10 koronával olcsóbban

szállítjuk a gazdaközönségnek és kérjük, hogy ezen teljes felölősség mellett kbelül 10%-kal olcsóbban ajánlott **hazai** fonálnak a külföldivel szemben előnyt adjon.

☛ **Gőzeke-sodronykötelek, gazdasági kötélárak, kenderzsákok** stb. legjobb beszerzési forrása. ☛

A LEGJOBB ÉS LEGOLCSÓBB ÉPÍTŐANYAG

a homokból, cementtel vagy mészzsel készült falazótégla, tetőcserep, fal és padlólapok, csövek stb., **Dr. Gaspary** rendszere szerint előállítva, **Dr. Gaspary** kézi vagy erőhajtásra berendezett gépein vagy formáin, a legkülönbözőbb árakban. — A 84. számú ismeretési broszúra ingyen. — Levelezés és nyomtatványok magyar nyelven.

LEIPZIGER CEMENTINDUSTRIE Dr. GASPARY & Co.
MARKRANSTÄDT, Leipzig mellett (Németország).

KNUTH KÁROLY

mérnök és gyáros.

Gyár és iroda:

Budapest, VII., Garay-utca 6—8. sz.

Elvállal: Központi-, víz-, lég- és gőzfűtések, légszesz- és vízvezetékek, csatornázások, szellőztetések, clozetek, szivattyúk, vízerőművi emelőgépek stb., nemkülönben kőszén-, olaj- és petróleum-váladékból nyert gázok értékesítését czélzó készülékek létesítését, városok, indóházak, nagyobb épületek és gyárak számára.

Tervek, költségvetések, jövedelem előirányzatok gyorsan készíttetnek.

Legjobb minőségű kőanyag-csövek raktáron.

VILÁGREKORD!

VILÁGREKORD!

A világon a legelső szabadalmazott

Forrógőzeke

:: 300 fokot meghaladó gőztulhevitéssel. ::

Évek óta bevált Schmidt Vilmos mérnök doktor szabad. füstcső-tulhevitőjével. — **Gőzekékre egyedül jogositott gyártója Kemna J. gőzekegyára.** Egyetlen gőztulhevitő, melyről a gőzekegyártásban egyszerűségénél és szoliditágánál fogva — a gép súlyának emelkedése nélkül — egyáltalán szó lehet.

50%-kal nagyobb munkateljesítés, 30% szén- és 40% vizmegtakarítás mellett.

3400-nál több dr. Schmidt-féle szabadalmazott gőztulhevitő van üzemben vasuti mozdonyokon.

Kétegyprendszer, sodronykötélátvitel. — Ugy nedves, mint egészen száraz esztendőkkben egyedül biztos munkateljesítés.

Szakprofesszorok által szántóföldeken végzett kísérletek eredményéről értesítéssel, kimerítő felvilágosítással, prospektusokkal és költségvetéssel érdeklődőknek díjmentesen, készséggel szolgál:

KEMNA J. gőzekegyára magyarországi igazgatósága

Interurban telefon 91—21.

Budapest, IV., Kossuth Lajos-utca 8.

Sürgőnyezim: Kemna Budapest.